

Нетачне оцене значајних догађаја у свету

ПОСЛЕДИЦЕ НЕДОВОЉНОГ ПОЗНАВАЊА НОВОГ СВЕТСКОГ ПОРЕТКА

Ово смо углавном почели и писали у осврту на чланак Борис Јакеменка 'Да ли је могућ глобални рат између САД и Русије?' који доносимо у овом броју 'Искре'. Указали смо да Јакеменко, полазећи од махом познатих чињеница, доноси – по нашем образоженом мишљењу – нетачне закључке. Оценили смо да то чини из његове 'недовољне упућености у геополитику'. Узели смо мало познатог Јакеменка да на његовом примеру посредно укажемо, где и добронамерни а много познатији аналитичари, коментатори, новинари и умни појединци – не само наши, страни, већ и они из самих центара моћи (спонтано или 'срачунато') – врло често 'греше'. Ове нетачне оцене су све бројније, нарочито узрочене опасним ратом у Украјини, где се можда одлучује о будућности света. Стога доносимо овај напис уз неколико уводних напомена за разумевање природе и суштине Новог светског поретка (НСП).

Зашто се људи устежу да демократију назову правим именом кад је то тако очигледно, да ни њени верници (избегавајући да непотребно саблажњавају и одбијају друге) неће то отворено да порекну? Демократија коју НСП – свим 'оружјима' – намеће свету је политичко наличје врхунског капитала и бизниса. Већ 'наличје' указује ко је стварни владар, а ко спроводник његове воље и намера, кроз извршну власт и дневну рутинску политику, у његово име. Право име за такав поредак је – капиталистичка демократија. А пренебрегавање (из опортунизма, страха или незнања) те очигледне стварности и нераскидиве везе је управо извор 'погрешних' оцена битних кретања и догађаја у свету.

Капиталистичка демократија је оруђе врхунског капитала за његово финансијско-економско и политичко освајање света. Његово основно оперативно начело је утабан пут свих освајача – 'подели па владај'; наспрот његовог јединственог циља и намере – ослаби и раздрузгај јединство нападнутог до немоћи да се успешно супростави намерама освајача. И капиталистичка демократија управо то чини народима и државама којима се натура. У сваком народу постоје деобе настале 'поделом рада у друштву' и придодним

организовањем одговарајућих интересних група. Ривалство међу њима се 'хармонизује' припадништвом локалној заједници, њиховом традиционалном сарадњом и међузависношћу једне од друге, а понајвише припадништвом истом народу. Капиталистичка демократија томе додаје низ вештачких, неприродних и много острашћенијих подела, у циљу разбијања националног јединства и гурања суштинског народног и државног интереса у запећак, а лакшег остварења својих капиталистичких намера.

Нема ничег 'тоталитарнијег' и наметљивијег од капиталистичке демократије. Она се усваја у детаљно сложеном 'пакету' – иначе није 'демократија'. Претерујемо? Сетите се шта се све тражи (и додаје новим условима) од данашње Србије за приступање 'демократској' Европској унији. Не заборавите најбитније – и 'промена (историјске) свести'! Нема поре друштвеног, државног и народног живота коју капиталистичка демократија није додирнула и осенила. Какво неморално и ђавоље лицемерје оптуживати друге за 'тоталитаризам' и диктатуру!

Главно оруђе капиталистичке демократије за подстрек острашћених друштвених подела и разбијање народног јединства јесте власт политичких партија. Партије немају никакав самоникао друштвени корен; оне су 'калем', изум и вештачки намет капиталистичке демократије. Поред њихове разарајуће и разбијаче улоге, захваљујући практичном монопољу на кандидацију појединаца за народне посланике, оне служе за 'привид' промена у капиталистичком друштву. У одређеном временском периоду долазе избори. Народ који наводно о свему одлучује, не бира кандидате, њих именују политичке странке. Са slabим познавањем појединих кандидата и још мањим увидом у програме њихових странака, народ обично изабере тренутно најпознатијег или најречитијег међу кандидатима. У укупном резултату избора, победи ова или она странка. Најјача странка образује нову владу или своју коалицију. Промашаје, пропусти, па и најтежа огрешења о народни и државни интерес плаћају појединци и странке својим неизбором и падом.

Последице недовољног...

Сакросантност капиталистичке демократије и пратећа заглашна пропаганда о њеним 'вредностима', као да не дозвољавају умесно питање: Стално понављање увек истих проблема, честа огрешења о суштински народни и државни интерес и поред редовних промена појединаца и странака на власти – остају нерешени; да ли је узрок много дубљи, у самом поретку капиталистичке демократије, који треба смело и темељно испитати? Пошто у три последња века њене владавине такво питање није постављено, логично је закључити: појединци, странке и режими на власти се мењају, само систем власти капиталистичке демократије остаје недодирљив, не мења се и траје. У томе је и најрационалније објашњење, зашто су појединци и политичке партије увек 'жртве' и обавезно 'потрошљиви', а систем власти демократије био заштићен од сумње да је баш он крив за велике пропусте и судбоносне грешке владине политике. Дакле, ради се о привиду промене – 'промени без (суштинске) промене'.

У вези свега напред реченог да само помемно најчешће 'грешке' сада у оптицају. Велики број добронамерних аналитичара и умних критичара увиђа зле последице власти политичких партија и хтели би да им нађу алтернативу и 'налазе' је у неком другом виду 'избора' капиталистичке демократије. Превидијају чињеницу да се демократија нуди и усваја у њеном тоталитету – принудним копирањем свих детаља њеног система. Према томе и заштиту од злих последица било кога њеног вида, треба тражити ван система капиталистичке демократије. Иначе, њен разоран и отрован вирус и даље дејствује. Мит о њеној незаменљивости и пропагандни 'ореол' добробити њених 'вредности' остају да хипнотишу и обмањују масе.

Упркос војно-стратешке и економске глобалне позиције и доминације САД, после првих Путинових успеха у Украјини и повратка Крима, многи су га олако проглашавали победником на светској сцени, а 'отписивали' Америку као хегемона. Данас је више него јасно, да је Путин у великој дефанзиви, а Америка агресивно диктира своје услове не само Русији, већ и својим моћним, али и невољним, западним савезницима.

НЕТАЧНИ ЗАКЉУЧЦИ ЈАКЕМЕНКА

Један од разлога, добронамерног али, чини се, недовољно упућеног у гео-политику пост-совјетског човека, Борис Јакеменка, зашто до глобалног рата неће доћи јесте, да рат покрећу велике идеје, а САД и Запад су данас лишене њих. Међутим, већ три века политичке демократије, кроз разне фазе свог искуственог развоја и усавршавања, довела је до њеног предоминантног војно-стратешког и економског положаја у свету, а покретала је увек иста идеја, грабеж природних сировина и стварање најбољих услова за процват и профит високог капитала. А одбрана глобалне доминације капиталистичке демократије била је окидач свих ратова, укључујући и два светска, већ три века уназад.

Само свет смућен и хипнотисан моћном западно-капиталистичком пропагандом може да поверује у тако очигледну и нелогичну лакрдију да је Принципов атентат у Сарајеву изазвао Први светски рат. До ратова у савременом капиталистичком свету долази када војно-политички савези ривалних сила, пређу унапред зацртану 'црвену линију' (белег) који може да угрози или угрожава светску премоћ западно-капиталистичких демократија, данас на челу са САД. Важно је да то нису сукоби једнаких и равноправних. На некој нижој разини то је слично рату за ослобођење, пробоју опсаде, збацивању окупације; циничније, покушају отимања отетог, успостави равнотеже и паритета ривалних сила. При успостави новог мира, под приписком победничке коалиције западно-капиталистичких сила, све чешће се стварају, рекло би се намерно, државе територијално различитог верског састава, са знатним етничким мањинама суседних народа, које ће кад сутра победнику затреба, бити коришћене у име демократије и њених глобалних планова, за дестабилизацију тих држава или читавих региона.

По цену да будемо сабласни, ни Други светски рат није потпалила Трипартитна коалиција Немачка-Јапан-Италија, већ западно-капиталистичке силе. Рат је отпочео кад је Британије објавила рат Немачкој због Пољске, не из неке љубави према Пољацима, већ зато што је Трипартитни савез прешао 'црвену линију' и започео да угрожава светску доминацију демократско-капиталистичких сила. Пољска, као и Принципов атентат у Првом рату, била је 'коллатерална' маска, или провизорни изговор, за пређени 'белег' у неравноправном односу два табора светских сила. У последња три века, одлука када ће бити рата или мира у свету, увек је била у рукама демократско-капиталистичкога Запада.

Други разлог што до глобалног рата неће доћи Јакеменко види у непостојању 'зида' иза кога притераном непријатељу нема простора ни могућности за успешно одступање, али сам разматра две такве могућности.

Први је актуелни суког САД и Русије око Украјине који отворено приписује Американцима, али у томе не види постојање 'зида', што због 'задршке' нуклеарног рата у коме би обе стране биле збрисане, а онда без објашњења додаје да и САД зна да Русија не може тек тако да нестане.

ИЗ САДРЖАЈА

БРИКС оснива Развојну банку.	4
Да ли је могућ рат САД-Русија?	7
САД неће гасну везу ЕУ-Русија.	9
Језиво сабласно.	11
Слабости изузетне државе САД.	13
Данојлић: Понос понижених.	17
Интервју Вучића: На путу ка ЕУ.	19
Четири јахача економске Апокалипсе.	21
Протест синдиката против Закона о раду.	27

Јакеменко превиђа неоспорне чињенице, да је 'хладни рат' са СССР наводно престао, кад се Горбачов сагласио са уједињењем две Немачке и пристао да распусти Варшавски војни пакт совјетских савезника, у замену за свечано обећање капиталистичке западне алијансе, да се неће мешати у унутрашње односе совјетских република, нити се војно приближавати совјетским и касније руским границама. Оба обећања Запада вероломно и аморално су погажена. Совјетски савез се распао уз активну 'помоћ' САД и његових савезника, додуше и врло сумњиву улогу, како Горбачова тако и Јељцина, у том процесу. Од тог тренутка капиталистичка алијанса није престала да се војно приближава руским границама. Данас је Русија опкољена НАТО снагама. Последњи чин, на коме се управо сада ужурбано ради, треба да буде улазак Украјине (у наточ њеног природног и националног интереса) у ЕУ, а потом и њено приступање НАТО-у, што би смртно угрозило 'последњу одбрану' Русије, јер би њен нуклеарни арсенал био директно изложен атомском 'превентивном удару' САД, данас њеној обнародованој и важећој ратно-стратегичкој доктрини. Према томе улазак Украјине у НАТО јесте 'зид' уз који Русија никако не може да допусти да буде притерана, јер јој иза њега нема успешне одступнице.

Други разлог што до нуклеарног рата неће доћи – па ни 'зида' уз који би непријатељ био притеран, иза кога нема одступнице – сада са искључивог становишта Америке, јесте да је рат врло скуп, а САД су већ огромно презадужене и немају могућности даљег задуживања, ако хоће да избегну финансијско-економски крах, који би коначно уништио цео капиталистички поредак, а и њих као светског хегемона. Поред тога ни Американци нису расположени за рат и његова лишавања. Радије би да наставе са изживљавањем у лагодном 'конзумеризму' и површној забави. Овде Јакеменко превиђа неколико очигледних чињеница које сасвим супротно говоре.

Не би било ни први ни последњи пут у историји, да презадужени баш ратом најбрже и најлакше не само 'пребија' своје дугове, него на крају од дужника постоје општи велики поверилац. Нарочито када се рат војује далеко од његових обала, те његова готово нетакнута економија производи и извози више него икада, што је био случај Америке у оба светска рата. А биће и у нуклеарном, ако Америка одлучи да га отпочне првим 'превентивним ударом'. Да се Америка за то спрема несумњив је доказ да она годишње троши на оружање свога разноврсног и 'најсофистициранијег' ратног арсенала, приближно исто, као и цео остали свет заједно. Може ли неко да верује да САД, врхунски капиталиста, тако огромна средства 'инвестира' у нешто што неће на неки начин да употреби, и бар добије сразмерно исту вредност и корист плус чисту добит?

Како се Америка раздужује и од великог дужника постоје ништа мање велики поверилац? Одувек, у име вредности капиталистичке демократије, прва у подстицању рата против озлоглашених 'диктатора', 'тирана' и 'агресора', Америка у оба светска рата улази знатно касније, пошто се рат увелико распламсао, а зарађени већ добро искривавили и одмерили своје снаге. Али амерички висо-

ки капитал од почетка користи своју 'незарађеност' великом продајом оружја и другог ратног материјала, те основних животних потребштина, како својим демократским савезницима, тако и другим неутралцима. А пошто рат 'много кошта' и великим зајмовима, наравно са каматом. Инфлација је нормална последица у свим земљама, пориштима рата. У инфлацији новац је све мање вредан. Куд боље прилике да се за малу стварну вредност отплати велики дуг? Кад САД најзад уђу у рат, као свежа, бројна и беспрекорно наоружана снага, одмах постају стварна 'врховна команда' демократске коалиције. Коалиција добија одлучујући замајак и снагу да коначно порази непријатеља. Исход је његова капитулација.

Шта напр. значи 'безусловна капитулација' Немачке у Другом великом рату? Значи оно што јој име каже. Победник постаје господар њеног даљег живота или смрти – може да јој наметне услове какве год хоће. И многе драконске Немачка је преживела. Може да захвали само надирућој совјетској и општој комунистичкој опасности, што није раздробљена и потпуно уништена. Али када је у питању раздужење победника, поред поменутих извозног профита и инфлације, довољне су и друге 'финије' мере. Тако су САД просто заплениле сва немачка најнапреднија научна истраживања. Њени врхунски научници су 'најмљени' или просто 'мобилисани' и пресељени у Америку. Захваљујући њима САД су прве дошле до атомске бомбе, њоме 'скратиле рат' на Далеком истоку и поразиле Јапан и истовремено 'зуставили' Совјетско надирање ка западу, који су такође већ радили на свом нуклеарном оружју. Ту су и огромне кажњавајуће 'репарације' – за изазивање рата, штету причињену окупацијом савезничких земаља, ратне злочине, денацификацију, издржавање окупационих снага Западне коалиције, итд. С обзиром да је долар међународна 'резервна валута', САД су све своје трошкове и инвестиције, чак и у савезничким земљама, плаћали неконтролисано емисијом (штампњем) бонова (воучера) у доларској вредности, који у међународном финансијском саобраћају нису 'оптицали', тј. нису имали вредност. Ова тема о раздуживању Америке, може се вишеструко даље дорађивати, али нама понестаје простора, па да закључимо народном мудрошћу: Заиста – 'Неком рат – неком брат'!

Што се тиче наводног нерасположења Американаца за рат, оно се лако и вешто 'прештимује' у жељеном правцу. Али најважније, нарочито у изворним капиталистичким демократијама, као и о међународном рату или миру, не одлучује народ, већ за водећу улогу 'школован' и одабран 'естаблишмент' или 'елита'.

На крају, Јакеменко не помиње ни највеће могуће жариште нуклеарног рата на Далеком истоку, где се укрштају интереси САД и многољуде и економски моћне ривалне Кине. Баш ових дана САД су 'сугерирале', још увек својој 'клијент'-држави али снажном Јапану, вековном непријатељу Кине, да мења свој Устав, по коме је своје оружане снаге могао да употреби само дефанзивно. Измењеним Уставом, Јапан је овлашћен да их употреби и ван својих граница – офанзивно.

В. Димитријевић

Против ђудљиве монетарне политике САД, ММФ и Светске банке

БРИКС ОСНОВАЛИ НОВУ РАЗВОЈНУ БАНКУ

Бразил, Индија, Русија, Кина и Јужно-афричка Република основали Нову развојну банку да би финансирани инфраструктурне пројекте код куће и широм света

Први председник управног одбора ново-основане међународне банке биће из Русије. Први председник савета директора бираће се у Бразилу, први председник банке биће пореклом из Индије, док ће њено седиште бити у Шангају. Земља са највећим оснивачким улогом (41 милијарду долара) – Кина – прве две деценије пословања Нове развојне банке Брикса – неће делегирати представника у управљачки врх те финансијске институције, коју многи већ сматрају првим такмацем Светске банке и Међународног монетарног фонда, насталог договором у Бретон Вудсу 1944. године.

Незадовољне брзином реформи управљачког система ММФ–а након глобалне кризе 2008. и погубним последицама ђудљиве монетарне политике САД по многе земље у развоју, чланице Брикса (Бразил, Русија, Индија, Кина и Јужноафричка Република) одлучиле су да свету понуде нови ослонац за „снажан, одрживи и уравнотежени раст”, поручила је ове седмице председница Бразила Дилма Русеф.

Након двогодишњих тескобних преговора, лидери Брикса су се у уторак на свом шестом самиту у бразилском летовалишту Форталеза договорили да оснују Нову развојну банку (НРБ) као и заједнички валутни фонд резерви тежак 100 милијарди долара.

„Мисија НРБ је да мобилише ресурсе за инфраструктурне и одрживе пројекте у земљама чланицама Брикса, као и другим земаљама у економском развоју и брзом успону”, наводи се у декларацији пет држава, које су домовина за 43 одсто становништва света, при чему заједно поседују 4.400 милијарди долара девизних резерви и остварују петину глобалне производње.

„Међународна банка Брикса помоћи ће разноликим економијама да амортизују последице ђудљиве монетарне политике САД. Оснивање НРБ знак је измењених прилика које захтевају реформе Међународног монетарног фонда”, назначила је бразилска председница.

Истовремено НРБ ће имати оснивачки повлашћени капитал од 100 милијарди долара тако што ће Индија, Бразил и Русија дати по 18 милијарди долара, ЈАР пет милијарди, док ће главницу намирити Кина.

Нова банка ће подстицати развој глобал-

них економских односа у „праведном и фер смеру”, пренела је кинеска агенција Синхуа. Према најавама, НРБ би требало да почне са радом 2016. године.

Оснивање НРБ знак је да је пет земаља у силовитом економском развоју постигло и политички договор о заједничком иступу на међународну финансијску сцену, сматра Џим О’Нил, некадашњи званичник америчке банке Голдман Сакс, који је још 2001. сковао акроним Брикс.

По О’Нилу, Брикс ће имати своју врсту „специјалне Светске банке” одакле ће, по својим правилима за избор клијената, финансирати трговинске и инфраструктурне пројекте широм света.

Јачање међусобних финансијских и економских веза међу чланицама Брикса истакнуто је на самиту у Форталези као првенствени циљ коме ће квинтет надаље тежити, али са „новом визијом значаја групације на међународној сцени”.

Од почетка века вредност трговинске размене међу чланицама Брикса порасла је са 27 милијарди долара 2002. године на 282 милијарде лане, уз очекивања да 2015. достигне 500 милијарди долара, преноси агенција Блумберг. Страни инвеститори истовремено све више верују да инвестиције на терену Брикса доносе профит. Лане петина свих директних страних инвестиција на свету пласирана је у једну од пет чланица Брикса.

Договором за оснивање Нове развојне банке Брикс исказује отвореност за нови тип финансијске и економске сарадње са многим земљама широм света, поручују са берзе у Јоханесбургу, где ће за сада бити седиште једине регионалне (афричке) филијале могућег ривала ММФ–у и Светској банци.

Новостечено самопоуздање Брикса на међународној финансијској сцени видљиво је и из упозорења ММФ–у да свакако испоштује постављени рок за реформе управљачког система до јануара 2015.

„Уколико ММФ не спроведе обећане промене – које би довеле до јачања утицаја земаља у брзом економском развоју – то ће додатно угрозити легитимност највећег глобалног институционалног зајмодавца, његову ефикасност и кредибилност”, поручио је Брикс данашњим стубовима међународне финансијске архитектуре.

Политка, 17. 7. 2014.
(Подвукла – Искра)

Тања Вујић

Напис претежно тачних теза и погрешних закључака

ДА ЛИ ЈЕ МОГУЋ ГЛОБАЛНИ РАТ ИЗМЕЂУ САД И РУСИЈЕ?

У САД данас једноставно нема финансијских и људских снага за нешто веће од локалних ратова на сигурно

Питање могућности глобалног рата САД са Русијом већ је много пута постављено. То питање није излишно и у сваком случају захтева одговор. Дакле, да ли је тај рат могућ или није?

Данашња ситуација у Украјини освојеној од стране САД – марионете, разбојничка власт, убиства цивилног становништва, жена и деце да би се та власт задржала, а такође и читав след догађаја који су претходили краху Украјине (Либија, Ирак, и. т. д.) већ су много пута поставили питање о могућности глобалног рата САД са Русијом.

Треба почети од главног питања. Ради чега данас започињати рат? За шта да се ратује?

Постоје три видљива разлога: **борба за тржишта, борба за право да се буде у праву у својим идејама** и да те идеје имају приоритет, и на крају, само **ради тога да Русија више не постоји**.

Формално су сва три разлога делимично тачна. Али, ако се ближе погледа, онда глобални, а не локални рат данас више не ствара тржиште, већ га уништава. Тако је било у послератној Европи која није могла ништа да троши, а САД које нису страдале у рату почеле су **да пропадају због претераног нагомилавања и пораста папирне новчане масе**.

Тај проблем су успели да реше само **помоћу Маршаловог плана, избацавањем вишка новца у Европу и његовим повезивањем са доларом**. Позив француског либерала Ф. Гизоа „Enrichissez-vous!” („Богатите се”) више никада никуд не зове, јер се преко хлеба не тражи погача, западноевропско друштво се налази на граници својих потрошачких могућности.

Људи имају све (сем среће) и зато их је бесмислено примамљивати будућношћу још једне машине за прање веша, тим пре што се у рату за ту машину може изгубити све што се има.

Што се тиче идеја, њих САД једноставно немају, будући да **разговори о „америчкој изузетности” у духу „бити Американац, значи да сав остали свет мора мени да угађа”, нису идеја већ обузетост** за коју се не може гинути.

Свесно свођење свих великих идеја и дела до нивоа поп-популарности, по речима Г. Розенберга, придавање „кичу интелектуалне димензије” и истребљивање великих дела културе њиховим забавним верзијама, лишили су САД и

цео Запад способности да покрећу велике идеје.

Сем тога, оне немају за кога да се покрећу. Понављајући за М. Фуко тезу о „смрти човека”, западноевропски, а за њим делом и амерички социум сложио се с тим да нема човека, већ да постоји марионета која се активира било чиме. Управо тог „било чиме”, нашло се у изобиљу.

Самим тим се социум неминовно сложио са **укидањем истинских права и слобода човека. Прецизније речено, конкретне слободе су жртвоване за апстрактну слободу** „за трибине и песнике” (Гисдорф), за „натписе на фронтонима јавних зграда” (Седијо). Та апстрактна слобода брзо је добила форме **лоше схваћене толеранције и првобитне митологије**, чије се стварање и вирусно ширење подударило са активним развојем телевизије.

Зато данас озбиљни европски интелектуалци објашњавају и тумаче оно што се већ десило, мире прошло са садашњим, емитују зраке разума уједначено на читав дигитални свет и држе умна предавања, али по њима више нико не проверава историјско време.

А пошто **нема идеје, нема духа, онда нема за шта ни да се ратује**. Писац и филозоф Ален (Емил Огист Шартје) писао је да се потреси, револуције (читај, ратови) „дешавају у име духа и усмерени су против куvara”. Односно, **рат не почиње у име човека увређеног у сервису за хемијско чишћење или пониженог у заводу за социјално осигурање, него у име оних који су устали због неправедног уређења света**.

Они који први постану свесни себе као продукта те неправедности, спремни су да се у име будућности одрекну свега што их повезује са прошлошћу. Односно, рат је неизбежна жртва.

У садашњој ситуацији управо кувари нису спремни ништа да жртвују, дакле, нису спремни ни да ратују. По уверењу И. Хајзинга, осећање супериорности (на којем се може градити идеја освајања и стратегија) увек се заснивало на култури. А ако нема праве културе онда нема ни правог осећања супериорности.

Последњи разлог је, заправо, апстрактан, тим пре што Русија не може да не постоји, што и у Америци разумеју. А ако се чак за тренутак замисли да ће тај задатак бити постављен, онда ће се за „непостојање Русије” морати платити сопственим непостојањем.

Да и не говоримо о томе да током последњих деценија **искуство САД показује да се нико не упушта у рат немајући априорну сигурност у победу**. Започињање рата по принципу Наполеона

Да ли је могућ...

– „прво се упустити у озбиљну битку, а касније ћемо видети” – није могуће због тога што **ниво разорности стратешких система наоружања неће омогућити да се очува локални карактер рата.**

Није случајно Х. Кисинџер још 1970–их почео да говори о немогућности преношења војне силе у политички утицај, а та теза ни данас није изгубила своју актуелност. Нуклеарно обуздавање овде уопште нема никакве везе.

Сем тога, треба се сетити да су **САД током последњих двадесет година потпуно укинуле правила игре, дипломатију и међународно право**, али нису укинуле памет и здрав разум. А то значи да оне схватају (посебно посматрајући Путина последњих година) да **ако се нешто такво и деси и њих ће такође без правила почети да уништавају. Односно, оне су постале таоци сопственог система.**

Шта је још важно да се схвати одговарајући на горе постављено питање?

Други светски рат (као делимично и Први) десио се зато што је била сакупљена огромна енергија људи и идеја. Немачка је по сваку цену желела не само реванш због Версаја, реванш који је претпостављао не само брз повратак на предратну моћ Немачке, него и кретање даље, ка освајању читавог цивилизованог света.

СССР је стремио ка новом, пре тога невиђеном свету свеопште среће и праведности, решавао је задатке које чак није могао ни да замисли и био спреман на то да се непријатељско окружење не предаје тако лако.

Управо је енергија коју смо поменули омогућила Немачкој да прво освоји Европу, а затим да дође до Москве. А **Совјетски Савез замало што није успео да уради то исто – имао би довољно снаге да дође до Ла–Манша да нису САД, које су енергично сакупљале жетву коју нису ни сејале и које су Хиросимом и Нагасакијем јасно алудирале на Трећи светски рат, ако се ми не зауставимо.**

Амерички научник М. Шери писао је да је крајем 1945. Обједињени обавештајни комитет САД одредио двадесет совјетских градова као објекте „погодне за нуклеарно бомбардовање”.

Како би рекао Станиславски, данас нема „над–задатка”, над–идеје, нема енергије неопходне за рат – она је сва потрошена у обнављању после либералног геноцида (у Русији) и у размишљањима о томе шта би се још могло купити за време шопинга и како сачувати новац (у САД и Европи).

Управо тежња за комфором убила је енергију која би могла у рату да се излије. Сем тога, за рат су потребна искрена осећања. Мржња, гнев, очајничка жеља да се преживи, љубав према Отаџбини и према блиским.

Али данас, захваљујући том истом комфору и упрошћавању савремене културе, једноставно није остало искрених и снажних осећања. У друштвеној свести радост, узвишено осећање, уступило је место задовољству, а огроман број људи који су много пута осетили задовољство не само да готово и не осећају радост него јој и не теже.

Исто тако не траже љубав (прецизније, у њој траже само задовољство), а пошто су заборавили да воле, заборавили су и да мрзе. Зато нема стимуланса за ратовање, јер у најодлучнијем тренутку неће победити непријатељ, него ће надвладати кукавичлук, страх да ће се изгубити управо комфор.

Иначе, у овом приступу сасвим је јасна улога **САД у отпочињању грађанског рата у Украјини. То је управо испољавање кукавичлука, покушај да се од себе удаљи нарасла моћ Русије и да се нивелише могући конфликт.**

Рат почиње онда кад неког притерају уз зид, а може се ићи само напред, јер назад нема куд. Шта се раније говорило човеку кад се „занесе”, кад посрне, кад учини грешку или прекршај?

„Како си могао? Па, ти си православцац! Како си могао? Па, ти си комсомолац! Ти си комуниста! Ти си војник! Како си могао? Па, ти си совјетски човек!”

Сетимо се познате сцене из „Новеле о правом човеку”, када Комесар наговара Мересјева да се после губитка ногу не предаје:

„Па, ти си совјетски човек! А он је на „Фарману” летео! Зар је то авион?! То је полица. Али, Алексеј, ти си совјетски човек!”

Или крај приповетке „Не постоји у попису”:
„Затим је генерал нешто тихо рекао. – Наведите ваш чин и презиме – превео је Свицки. – Ја сам руски војник”.

Значи, постојао је баш тај „зид” уз који је увек било могуће притерати човека, довести га у положај кад даље нема куд да се повлачи, кад треба или завршити, или се одрећи Христа, система идеја, своје земље, односно, човек је или успостављао име човека, или га је коначно губио.

Данас такав зид нико нема, нема Запад, САД, код нас се срушио пре двадесет година, а нови се за сада није појавио, мада све иде ка томе. Зато ни код нас, ни на Западу нико не зна шта рећи човеку који краде, изневерава, лаже, пропада, издаје земљу, и опет не жели да иде у рат: „Како можеш? Па ти си...”

Ко? Шта ставити уместо три тачке? **Нема зида. А то значи да се може бесконачно одступати измишљајући стално нове поводе за оправдање нових и нових грешака и прекршаја.** Обратите пажњу шта се пише у светским новостима
(Крај на стр. 8/2)

Новорођенчад демократије траже ко ће да их усвоји, или...

САД НЕЋЕ ДА ЕВРОПУ И РУСИЈУ ПОВЕЖЕ ГАСНИ ПУПЧАНИК

Свет се ипак мења. Беше ли давно кад смо се сукобљавали са упорним одбијањем прибалтијских земаља да се по дну Балтичког мора поставе цеви гасовода „Северни ток”, када су давани најневероватнији аргументи – од „бриге за екологију” до сенки заборављених предака са хемијским оружјем које су они оставили на дну мора и гигантских хоботница које су биле у стању да једу нафташе. Међутим – свима је било јасно: неко врло утицајан, са оне стране Океана, категорично неће да Европу и Русију повеже пупчаник од гаса. Ипак, конзорцијум енергетских компанија из Русије, Немачке, Француске и Холандије успео је да се пробије кроз све препреке тако да је ујесен 2011. године кроз прву грану „Северног потока” гас кренуо.

У новој етапи борбе која се сада води око „Јужног тока” нико не прича колику претњу би он представљао за медузе Црног мора или за могућност да са дна „Понта Евксинскога” (антички назив за Црно море – прим. прев.) цеви „Јужног тока” запаарају костуре бродова античких Грка. Приближавање руских цеви за гас Европи у Вашингтону се назива „руска претња”. Уз ударање добоша и крике „Руси долазе” на Бугарску се обрушио десант на челу са сенатором Маккејном, и бугарска влада се нашла притиснута захтевима да се радови на том гасоводу зауставе. Притиску се прикључио и Брисел, мада саботажа која онемогућује поузданост у обезбеђивању Европе гасом тешко да може да спада у сферу његових директних интереса.

Што се тиче Бугарске Брисел покушава да искористи све што може, баш као што су ту чиниле америчке компаније, које су 2001. године за ситне паре стекле бугарске термоелектране „Марица–Восток–1” и „Марица–Восток–2”. Бугарска влада је тада одлучила да од њих откупљује струју по изузетно високој цени, при чему се обавезала да затвори нуклеарну електрану коју су градили Руси, „Белене”, као конкурента.

Тешко је рећи да ли се овде ради о првом случају колективне изгубљености власти. Али је историјска чињеница да је Америка обећала Бугарској да ће се из све снаге бринути о њој. У то време је огромна већина Бугара желела да постану Американци, захваљујући чему је и цена струје почела да гута добар део просечног дохотка бугарског грађанина. Када је наилазило хладно годишње доба становништво је своје станове почело да греје сушеним изметом

домаћих животиња и дрвима, али од тада редовно излази на улице да демонстрира. А сада је решено да се Бугарима укине и гас.

Аргументи бриселских противника „Јужног тока” нису несебични: они изјављују да плаво гориво на територији ЕУ не могу да постављају монополисти. Гасовод на територији Бугарске граде само две компаније: руски „Стројтрансгаз” и бугарски „Гаспројект Југ АД”. Брисел је убеђен да је то криминал. Кажу, ту се осећа „рука Москве” која зачас може да се претвори у „гвоздену песницу”. Али ће бугарским руководиоцима да буде објашњено да пројекат није у складу са европским законима и да је зато неопходно да се дозволи да у раду на пројекту учествује западни операттор.

Притом нико не покушава да сакрије да се саботажа пројекта врши из политичких разлога. „Недавно су власти ЕУ изјавиле да ће преговори (реч је о „Јужном току”) бити замрзнути све док Русија не призна власти у Кијеву. Ви сматрате да је то конструктивно?” – запитао је руски министар за иностране послове Сергеј Лавров. Одговор је очигледан: не само да није конструктивно, већ је и глупо: ако одустану од „Јужног тока” или у посао укључе западне операторе, Бугари ризикују да ће се поновити прича са нуклеарном електраном „Белене” зато што ће се цена струје одређивати далеко–далеко изван граница Бугарске. И тада ће, највероватније, Бугари морати да се греју не сувим изметом, већ ће и храну спремати на огњиштимма.

Ништа боља ситуација у вези са гасом није ни у Украјини. Натурана идеја Американаца да се Москва избаци из зоне историјских интереса Украјине се враћа као бумеранг у облику тољаге која само што није ударила по украјинској привреди. На трилатералним консултацијама Русија – Украјина – Европска унија представници Брисела су могли једним ударцем длана о сто да зауставе кијевске преговараче да одустану од позиције у вези са ценом руског гаса, које су се упорно држали. Међутим, уместо тога су почеле невероватне игре. Иза читаве те галиматије и ненавикнуто око је могло да осети интересе оних истих, што су покушавали да омету изградњу „Северног тока”.

Порошенко још није био успео ни да победи на изборима, а Обама га је већ позвао да диверсификује увоз енергената како би „смањио зависност од руског гаса”. Истина, знања америчког председника у економској

САД неће...

географији нису му дозволила да прецизира одакле ће Украјина у том случају добијати гас. Или Обама планира да, када се његова идеја оствари, мањак гаса у Украјини надокнади испорукама компримованог природног гаса који ће преносити дирижабли?

Уосталом, у мислима украјинских политичара се већ мувају фантоми гигантских гасовоза са бесплатним компримованим гасом и веселим тексашанима у Донбасу који извлаче читаве наслаге из Земљиних дубина како би ишли до шкриљчаног гаса. Шта да се ради када се плаво маштање да се Русији покаже енергетски шипак претворило у фикс-идеју? Нико у Кијеву није чуо речи Жозе Мануел Барозу: испорука гаса из САД неће решити проблем енергетске стабилности Европе... Тим пре неће решити ни украјинске проблеме.

Не заустављајући се на ономе што је већ постигнуто, западни пријатељи Украјине су се озбиљно позабавили и атомском енергетиком. Објављено је да „било какав пројекат са руским државним монополама за сада није пожељан због сложених политичких узајамних односа међу земљама. Али, чиме ће се завршити игре са атомом најбоље могу да испричају сарадници украјинске „Јужноукрајинске нуклеарне електране“ код које је 2012. откривен квар у деловима америчке компаније Вестингхаус (тј. у главним конструкционим елементима активне зоне хетерогеног нуклеарног реактора у којима је нуклеарно гориво – прим. прев.). Наравно, Американци су изјавили да не виде разлог због кога би они требало да украјинским нуклеарцима надокнаде губитке. Губици, тешки десетине милиона долара су остали да висе у украјинском „Енергоатому“. А то је само један, мали пример који карактерише понашање америчког бизниса према источним партнерима. А у томе, да ће украјински атом сада коначно да направи заокрет према сарадницима са америчким компанијама, уопште не треба да се сумња. Мада постоји једна мала нијанса, о којој ипак вреди повести рачуна.

У инаугурационом говору Порошенко је изјавио да се Украјина враћа „својој историјској мајци – Европи“. То је мало опасно, јер ће Европа одбити да извршава родитељску улогу према Украјини – зато што Украјина нема крштеницу. Али зато САД могу директно да усвоје нови украјински режим, истина, са неизвесним последицама: колико је сирочади које су САД до сада усвојиле па напустиле, које само лута светом од немила до недрага...

Фонд стратешке културе
25.6.2014.

Дмитриј СЕДОВ
Подвукла – Искра)

Да ли је могућ... (са стр.6)

ма – стално се бескрајно правдају. Зашто су прислушкивали пола света, зашто су убили мирне људе, зашто се не поштују споразуми итд.

Постоји још један проблем, по речима Д. Икеда „рат је – начин коришћења изобиља огромне индустријске моћи друштва“. Рат – то је веома скупо.

За њега у САД данас једноставно нема финансијских и људских снага. Билионски дугови више не могу да се повећавају, самосвест Американаца држи се само на магичним формулама и неће издржати ни први судар са реалним светом, будући да је лепо осећати своју изузетност поред камина, у топлом и у благостању, са чашом Хенесија, али у земуници испод рушевина много је теже.

Зато не чуди да се данас у разговорима о рату стално рачуна колико ће то коштати. А сила која рачуна расходе пре него што почне рат – никада га неће отпочети.

Сем тога, не треба заборавити значајну мисао Х. Арендта о томе да је „забава основни облик постојања савремене културе“. Културе у најширем смислу.

Стратегија САД током последњих година уверава нас да они бескрајно забављају и растеретују од брига своје потрошачко друштво огрезло у шопинзима нудећи им локалне ратове, терористичке нападе, претње, потресе, Окупирај Вол-стрит и т. д. Чак се тајфуни и урагани уклапају у тај тренд.

Међутим, глобални рат може да буде забава само до одређене, веома ограничене мере, када почињу глад, болести, нема интернета, „Старбакса“, а има шансе да се уместо кроасана прогута ракета, онда више нема жеље за забавом и игром.

Због тога тешко да је могућ глобални рат. То уопште не значи да нема оних који теже ка њему. Зашто?

Они мисле да ће рат одговорити на сва питања, заборављајући мисао већ поменутог Ј. Хајзинга, да је „веровање у сврсисходност рата у најбуквалнијем смислу сујеверје, остатак прошлих епоха културе“.

Они не виде излаз из ситуације у коју су сами себе довели, а због безизлазности спремни су да предложе колективно самоубиство имајући чудно уверење да ће сами они преживети и процветати на згаришту.

Ипак, у последњем моменту и они ће све разумети.

Превела Ксенија Трајковић
(Подвукла – Искра)

БОРИС ЈАКЕМЕНКО
Факти, 27. 6. 2014.

Зашто Вучић мора у Москву одмах после посете Лаврова Београду

САД ХОЋЕ ДА ИСЦРПЕ РУСИЈУ РАТОМ У УКРАЈИНИ, А ОНА 'КОНСОЛИДУЈЕ' СВОЈУ ПОЗИЦИЈУ 'НЕВОЈНИМ СРЕДСТВИМА'

С После уласка Аустрије у пројекат Јужни ток, Русији се проширио маневарски простор, па јој се отварају могућности и за нови приступ у Србији. Такође, после Србије, могуће је да ће Русија слично наступити и у Бугарској

С Уколико се САД одлуче за фронтални напад на Аустрију, то је знак да ће на глобалном плану уследити брза дестабилизација прилика, те да се може очекивати ескалација конфликта на много страна. Пре свега у Украјини

С Оно што Србија ради последњих година више неће пролазити. Приче 'и Русија и Европа, и запад и исток', су потрошене. За Русију више није довољна вербална подршка Србије око појединих питања. Русија тражи да Србија поштује потписано и испуњава преузете обавезе, како око Јужног тока, тако и око свега осталог што проистиче из споразума о стратешком партнерству

С Владимир Путин игра своју политичку партију живота. Према томе како је заврши, тако ће и отићи у историју. Више је него очигледно да је он тога свестан. А треба подсетити да је тек на почетку првог председничког мандата. Он има времена и за тактичке потезе и за маневре, без обзира на то шта одлуче у Вашингтону

ДА ЛИ ће Новорусија бити федерална или конфедерална јединица, или ће се на крају ићи на формирање нове државе, то је у овом тренутку мање јасно и зависи од више фактора.

Архивирање одлуке о употреби војске није одраз никакве „слабости“ нити показатељ „повлачења“ Русије, већ чак напротив. То је показатељ да Русија постепено консолидује своју позицију и усклађује је са развојем ситуације.

А о том развоју ситуације је потребно подвући још три ствари.

Прво, да се упоредо са донетим одлукама, најпре о повлачењу руских снага са руско-украјинске границе, а затим и о суспензији одлуке о њиховој употреби у Украјини, на територији Русије организују најобимније војне вежбе у њеној историји. Никада за све време постојања СССР нешто овако није виђено. Чак ни у периоду Кубанске кризе.

Зашто се ово дешава одговор се делимично може пронаћи у чланку Сергеја Глазјева, који пише како ће бити тешко избећи светски рат. Речи Глазјева, који је цењени економиста, академик Руске академије наука и један од важних Путинових сарадника – треба узети у обзир. Он их до сада није превисе трошио.

Очигледно у Русији постоји страх од тога да део америчког естаблишмента не посматра

Украјину као на једну у низу „регионалних криза“, већ као средство за изазивање Трећег светског рата. Коначни циљ стратега у Вашингтону је Кина, чија ће позиција бити ослабљена избацавањем Русије из колосека. А да би Русија била избачена из колосека, неопходно је увући је у отворени конфликт, који ће је исцрпљивати и отворити простор за унутрашњу револуцију као што је то било 1914. године.

Марина Рагуш упозорава на „заstraшујући предлог“ Републиканаца у америчком Конгресу који се односи на сваку врсту подршке изазивању московског „Евромајдана“ током наредних година.

За сада, руска економија није трпела веће последице „западних санкција“. Истраживања у мају месецу показала су да је незапосленост у Русији најмања у историји, а после пада рубље забележеног у јануару, цене роба широке потрошње углавном нису расле, па није ни било очекиваних социјалних протеста. Руска економија, без обзира на изазове који јој прете, наставља кретање по постављеним шинама и из њих може испасти само у случају неких већих, драматичнијих дешавања. А то би управо био улазак у исцрпљујући рат који би се водио на територији Украјине.

Због овога се, као један од могућих сценарија у Москви очекује и америчко „додавање гаса“ у Украјини. То би значило појачавање напада на руско становништво под претњом физичког истребљења, сталне провокације руских оружаних снага и покушај отварања „меког трбуха“ Русије на Кавказу.

Важно је истаћи и да у случају избијања великог светског рата украјински фронт постаје тек једно од неколико важних бојишта која ће се отворити. У том случају се положај Русије и њен однос према осталим учесницима у сукобу неће мерити само преко Украјине. Биће ту пуно тактичких потеза и манерисања. Отуда и војне вежбе оваквог обима на целој територији Русије.

Друго, Русија на све начине покушава да уведе украјинску кризу у фазу деескалације и да за остваривање својих циљева користи невојна средства.

Кључна ствар је питање реализације пројекта Јужни ток, чиме Русија не само да поправља своју укупну позицију у југоисточној и средњој Европи, већ и релативизује значај западне Украјине која више није транзитна земља, па би самим тим и њен геоекономски значај био мањи.

Како се буде градио Јужни ток – тако ће опадати заинтересованост финансијских центара за Украјином. То усложњава покушај одржавања

САД хоће...

западних делова Украјине у трајној геостратегијској орбити САД, мада у потпуности не искључује овакав сценарио.

Русија се фокусира на коришћење енергетских коридора за деескалацију украјинске кризе, што је увод у остваривање и зацртаних геополитичких циљева, а новог савезника је нашла у Аустрији.

Иако је Бугарска „обуставила радове” на изградњи Јужног тока 08. 06, ОМВ је са Гаспромом потписао споразум 24. 06. о изградњи дела гасовода кроз Аустрију!?

Интереси Аустрије да се не улази у конфликт са Русијом не тичу се само енергетске безбедности, већ свеобухватне економске сарадње и чињеница да руски државалани и привредни субјекти чине чак „деведесет посто нових клијената” аустријских банака.

Веровати како Аустрија ово чини без неке врсте договора са Немачком је наивно. У крајњој линији, немачки капитал је већински у великом броју аустријских финансијских институција. Такође, веровати да су Бугари вештији у стратешком планирању од Аустријанаца је такође наивно.

Склапање руско–аустријског договора је један од кључних догађаја у досадашњем току украјинске кризе и он **иде у смеру покушаја Москве да се Немачка постепено „извлачи” из америчког загрљаја.** Барем када је реч о средњоисточној Европи.

У односу на то како се англосаксонски блок приврженика евроатлантског концепта постави према Аустрији у наредном периоду, можемо и наслутити у ком смеру ће ићи украјинска криза, па се вероватно може потражити и одговор на питање Сергеја Глазјева: да ли је могуће избећи светски рат?

Аустрија није ни Бугарска, ни Србија, њу је тешко притиснути на начин како се то ради са балканским земљама, а још је теже изоловати. Пре свега због њене улоге у европској економији и „добрим услугама” које је много пута у историји пружала САД и Великој Британији у источној Европи. Једноставно, политички напад на Аустрију је крупан залагај чак и за САД и он би оставио велике последице у континенталним размерама.

Уколико се САД одлуче за фронтални напад на Аустрију, то је знак да ће на глобалном плану уследити брза дестабилизација прилика, те да се може очекивати ескалација конфликта на много страна. Пре свега у Украјини.

Уколико се са реализацијом Јужног тока брзо почне, онда смо близу почетку трајне деескалације у Украјини и решавања кризе политичким средствима.

Шта ће урадити САД, зависи од тога која струја ће победити у Вашингтону. За сада, индикативно делује изјава представника Стејт департмента Мери Харф од 24. 06. како САД подржавају „федеративну Украјину”.

Овде опет треба и подвући да се **Русија више отворено не противи потписивању трговинског**

дела споразума ЕУ–Украјина, опет због намере да утицај у Украјини јача невојним средствима. Споразум са ЕУ ће донети нове проблеме ионако девастираној украјинској економији, што уз повећање цене гаса наговештава потпуни слом украјинске економије већ током следеће године.

Наиме, у већ усаглашеним одредбама трговинског споразума, **Украјина се обавезује да отвори своје тржиште за „неометано кретање европске робе и преузима на себе обавезе да доведе своју производњу у склад са европским стандардима”.**

Недавно гостујући у Београду, на једном научном скупу, директор РИСИ–ја Леонид Решетњиков је истакао да су незваничне процене **да ће Украјини краткорочно требати више од 100 милијарди долара за покривање дебаланса који ће настати услед примене споразума са ЕУ. Украјински произвођачи ће изгубити и руско и домаће тржиште. Тај филм је већ виђен у свим источноевропским земљама** које су улазиле у овакве аранжмане са Бриселом.

Економски крах ће само олакшати Москви посао у Новорусији, а отвориће и многа врата у Кијеву, која су данас затворена за руске утицаје.

Треће, важан индикатор будућих постављања Русије је и посета Сергеја Лаврова Београду 16–17. јуна. Ово је прва посета неког руског званичника у последње две и по деценије после које је остао утисак у српској политичкој чаршији да на релацији Москва–Београд нешто не штима.

По одласку руског шефа дипломатије се о његовом боравку у Београду у српској штампи мало писало, а **хитно је најављен раније неуговорени одлазак премијера Александра Вучића у Москву.**

Истина, у истој тој штампи се није пуно писало ни о проблематизовању руско–српских односа.

Сергеј Лавров је један од доајена дипломатије на глобалном нивоу, његов наступ је био умерен и одмерен, па је саопштио саговорницима све што је требало пристојним језиком. Тако није привукао пажњу шире јавности.

А две кључне поруке његове посете су: прво, **од Србије се очекује да брани Јужни ток и активно се заложи за реализацију овог пројекта;** и друго, да је **циљ Русије стварање јединственог економског простора у целој Европи.**

Ово друго је понављање ставова које од 2007. године заступају најпре Владимир Путин, а затим и Дмитриј Медведев.

Русија покушава да реафирмише дегелистички концепт континенталне Европе и у том правцу и усмерава свој наступ. У том контексту, за Русију нису спорни уговори које Србија потписује са ЕУ, али **зато јесте споран низ других ствари у односу Београда и Брисела. Пре свега однос према покушају дефинисања јединственог антируског постављања ЕУ чланица и њеног односа са НАТО. Али, између осталог, и питање енергетске безбедности.** И ту се враћамо до прве поруке Сергеја Лаврова: **Србија мора бити активна око Јужног тока. Најмање у оној мери, у којој су то Аустрија и Крај** на стр. 12/2)

ЈЕЗИВО САБЛАСНО

Стабилност без равнотеже или сабласти расположења

Осамдесетих у време Анте Марковића грубо сам се шалио са доминантном струјом очекивања, тврдећи да ћемо капитализам испрва досећи у 19-вековним радним односима, како их је Маркс описао. Данас смо ближи снабдевању на тачкице или трећем кметству, у систему који не може да обезбеди ни преживљавање, а фантазију опстанака или развој тек не. Не бива са мање од милион званично запослених.

Још мање пошто смо усисани у глобални капиталистички поредак са највећим државним дуговима икад, потпуно девастираном привредом и културом приде. Пред преузимањем последњих виталних профитабилних ресурса још смо даље од тога да затворимо круг свог негативног искуства као друштво и народ. Срљамо ка већ одређеном *периферном месту* у атлантистичком поретку, сами од себе, са провинцијалним стилем мишљења, показујемо колико је мало знања потребно да се живи у Србији.

Уосталом годинама пишем исто питање – да ли смо даровити и колико наш стил мишљења превиђа нашу животну писменост. Превиђа да је она дегенерисана. Па или читамо или слушамо похвале атлантистичком стилу живота или се приклањамао субверзивним патрљцима тог обрасца из пиратских анегдота квазиисторије и знања људског рода, чак и овде, на Новом Стандарду. Ријемо крхкотине, уздајући се више у чудо њихове магијске моћи него наше животне, очигледно непостојеће.

Питање је да ли смо мање разумели пад Берлинског зида, потпуно *иделизујући транзицију у поредак капитализма и демократије*. Како год, данашња социологија у Србији препознаје само три типа човека – плитке и идиоте, који коло воде, и све ређе дубоке, којих се још тиче људско стање а тиме и друштво, док су остали по себи окренути сабластима расположења у англосаксонској либералној редукцији људског расцепа и паду у порнографију и адекватну проституцију. Јер тамо где нема места за равнотежу расцепа људског стања нема ни љубави, него тек порнографије, е–пе–пеа перцепције без унутрашњег времена у бодријаровском увећању. Иживљавања индивидуализма Геленовог непотпуног човека, који се сматра општим местом.

СТРАХ ОД РАВНОТЕЖЕ

Зато проституција, криминал и педерастичка нису сенке капитализма, већ последица прихватања Лиотаровог краја великих прича као видљивог краја модерне, којој је иначе мозак умро у Првом светском рату а тело 70-тих 20. века. Уосталом, они даље одумиру по Тодовом моделу утицаја западне еманципације жена. Као и сви они народи који су под њиховом културном хегемонијом (под политичком, економском и онако и овако умиру колатерално по праву поретка да убије и науди).

Фрагментисано друштво, парцијалне свести, које наводно *само повезује тржиште*, а заправо атлантистичка мрежна структура олигархије, свакако да саме себе виде као коначан крај историје. И да ће се из Америке уздићи атлантистичка империја, чије се границе управо кале. И ту империју насељава њихов тип људи – редукованог расцепа људског стања на негативну слободу, која је уместо љубави само безбедно способна за серијску продукцију порнографије, криминала и машинске технологије. Уосталом, свим силама се труде да машинизују мозак, гене. А затим вероватно и целу природу. Уосталом тај повесни след је мање–више праволинијски, од протестантизма, преко Веберовог рационалног актера, до потпуно радикализованог конструктивизма човека, у чијем се мисаоном стилу успешно апстрахује расцеп људског стања свођењем на прагматични индивидуализам. То је друго име за радикални (нео)либерализам, чиме се негира потреба равнотеже и друштва.

За њих је највећа опасност унутрашњи слом ове престабилизоване конструкције. Страх од било каквог људског или друштвеног стања равнотеже. Зато се управо у безобалну универзалију репродукује либерализам и кроз пукне содомијске активности у новооткривену моду људска права са простим циљем негације да у њиховом машински линераном свету било кад може бити речи о равнотежи.

Насупрот већ застарелој атлантистичкој империји, простиру се природни просторни фактори, који не апстрахују људе, друштва и њихова окружења. У том погледу Руси су, подижући брану идеолошком рату атлантиста, заштитили свој свет. Уосталом шта би могли неолиберални обрасци редукције човека да произведу на суровим просторствима степа? Само машински поредак може имати такве претензије да се намеће у неурбаним срединама степа, пустиња, дугих зима или несносних врућина. У свим срединама које не трпе извитоперене шале декаденције, којом би се уништио живот. Ко би ту коме тад помагао и како – по поруцбини оном који има да плати у тржишно уништеној равнотежи људског расцепа? Свима би изгледа себично пуцао прслук.

Поретци у тим срединама итекако су чврсти, људски и захтевају равнотежу, тако да је избор Русије по тим питањима сваком писменом јасан. Само пропагандисти и идиоти могу ширити испразне правоверничке уздахе да је сан сваког мушкарца да буде мајка. А мајкама да у декадентној порнографији живота користе сурогат мајке, и да и не морају да буду праве мајке, него илустрације мајки.

СВЕТ У КОМЕ ЈЕ ЗНАЊЕ ВИШАК

Западне велике нарације престале су да буду друштвене теме, постајући детињасте толкиновске филмске приче о вилама и вилењацима. Моделујући виртуелни свет кад већ стварност бива пренасељена баналношћу једнодимензионалних еп–спотова тек оног по свему редуко

Језиво сабласно...

ваног човека, чији су једино могући исходи порнографски, без било каквог унутрашњег времена – чим нема расположења, треба мењати објективизацију стварности редуковану на магацин. Стварност више не зна за људско време и сложено стање јер у њима банке не смеју имати ризика? Шта је то?

Нељудска коначност институција таквог света је застрашујућа, и не треба имати било какве илузије. Ризик је у том свету сваким даном за све више људи све већи до самог испадања из задњих трагова људског стања. Сваким даном све је мање права на достојанство човека у нељудским институцијама неолиберализма, тако да је питање колико је човек уопште социолошка чињеница и колико ти демократски настали правни системи сами по себи јесу људски поретци живота или су пре одрази све дубље економизације и медијализације.

Сваки пут очекујемо да ће се оно друго догодити кроз изборе. А не дешава се. Те се наше тежње сударају са општим током раста ризика у отуђеним и колонизованим условима, у којима су подељене улоге, и нема простора за било коју изузетну причу и могућност да она успе поред дубоке тежње функционера да изаберу ништа. Ништа, осим да искористе страначке линије за богаћење. Тако да се и најбољима догодило да, кад воде ваљану политику, она нема подршку по дубини, као ни у институцијама, медијима, јавности. Тако су се истопили и задњи трагови нашег суверенитета, а да не говоримо о саморегулативној моћи нашег поретка, тек то ово сабласт.

Притом, сујетно заборављамо да се и не трудимо да будемо нешто. Да величина као таква не чини наш свет живота, што потврђује да нам не треба никакво образовање да би смо били део наших установа. Да се код нас може лажни лекар бавити хирургијом, а то што у администрацији не знају да поред њих седе варалице како да чуди ако ни за шта не морају да одговарају. Они се чувају – као што су приватизације показале, и поплаве исто тако – и баш нико није одоговарао осим они који нису схватили. Што дворски што подрумски менталитет царују у Србији, и то у континуитету колико се год режими мењали. Мало је Срба одскочило, па, захваљујући њима, и имамо неку историју, која се много и не учи, затрпана вишковама туђе историје. Уместо да се, рецимо, шест година учи српска, а две године остала историја, овако се добијају само стручњаци за укрштене речи. А онда, као од шале, и стручњаци за ЕУ стандарде и вредности.

Испашће како смо живели у сабласном карневалу у коме нема стварних изузетних прича, нема знања, вредних обичаја стварног живота и постојности, Уместо тога, било је спектакла, забаве, похлепе и похоте, уопште извитоперених расположења. Као да је таква непричајућа прича наш прави избор. Што је још Арентова поминула као опште место модерне – језиво сабласно.

Стандард, 30.6.2014.
(Подвукла – Искра)

МИЛЕ МИЛОШЕВИЋ

САД хоће... (са стр. 10)

Мађарска.

Досадашње стајање по страни и понављање оправдања како прво Бугари треба да реше шта ће и како ће са стратешким цевоводом, више не пије воду.

Једно је то што се Русија дугорочно усмерава ка креирању јединственог континенталног економског простора, што има везе и са покушајем спречавања усаглашавања Трансатлантског тровинског споразума између САД и ЕУ, а нешто сасвим друго актуелни српски пут ка евро(атлантским) интеграцијама.

Оно што Србија ради последњих година више неће пролазити. Приче и Русија и Европа, и запад и исток, су потрошене. За Русију више није довољна вербална подршка Србије око појединих питања. Русија тражи да Србија поштује потписано и испуњава преузете обавезе, како око Јужног тока, тако и око свега осталог што проистиче из споразума о стратешком партнерству.

Из тог угла посматрано, може се рећи да је Лавров почео са руским „увртањем руке” Србији, на исти начин, на који су то радили западни центри моћи свих ових година.

Изгледа да је процена Русије да је то једини језик који српске власти разумеју.

Иначе, после уласка Аустрије у пројекат Јужни ток, Русији се проширио маневарски простор, па јој се отварају могућности и за нови приступ у Србији. Такође, после Србије, могуће је да ће Русија слично наступити и у Бугарској. Ово опет указује на консолидацију укупне позиције Русије и њене процене да може храбрије и одлучније да наступи на Балкану.

САД терају власти балканских земаља да заузму што екстремније антируске позиције, али, нити постоји икаква подршка у јавном мњењу за тако нешто, нити се балканским државама нуди било каква помоћ или подршка, било економска, било војна.

Американци се претрано ослањају на силу и притиске и начин да им Руси парирају јесте да уз све што су до сада нудили, још и покушају истом техником да нешто ураде.

Месеци пред нама ће нам показати у ком смеру ће се ствари кретати. Тек, постојеће стање је далеко сложеније него што се на први поглед чини.

Владимир Путин игра своју политичку партију живота. Према томе како је заврши, тако ће и отићи у историју.

Више је него очигледно да је он тога свестан. А треба подсетити да је тек на почетку првог председничког мандата. Он има времена и за тактичке потезе и за маневре, без обзира на то шта одлуче у Вашингтону. Између осталог, и због тога га не треба отписивати. Због тога не би требало журити са оценама. Посебно не би требало журити са оценом да се Путин „повлачи”.

Фонд стратешке културе
1.7.2014.

Душан ПРОРОКОВИЋ
(Подвукла – Искра)

УНУТРАШЊА СЛАБОСТ ИЗУЗЕТНЕ ДРЖАВЕ, САД

Где год погледате видећете неку верзију исте приче – приче о јачању моћи конференцијских сала и пратећем осећању некажњивости

За америчку национално–безбедну државу ово је доба некажњивости. Ништа што она ради – тортуре, отмице, убиства, незаконито надзирање – никад неће бити судски процесуирано. Ни за једно од њених ванзаконских дела нико неће одговарати. Данас у званичном Вашингтону кривично дело могу да почине једино они који су довољно глупи да поверују како *владавина народа, од народа, и за народ неће нестати са лица земље*. Говорим о разним узбуњивачима који су имали потребу да обавесте Американце каква дела и недела њихова влада чини у *њихово име, али без њиховог знања*. Они и даље плаћају за своја дела, а цена коју плаћају би требало да нас све запрепасти.

Крајем јуна, New York Times је на насловној страни објавио репортажу о корпоративној некажњивости која је можда јединствена у периоду после 11. септембра (иако потенцијално најављује оно што нас чека). Како пише новинар Џејмс Рајзен, 2007. године је Данијел Керол, руководилац плаћеничке компаније Blackwater у Ираку, једне од ратних корпорација које су у овом веку пратиле америчку војску у рат, запретио Џину Рихтеру, државном истражитељу послатом у Багдад да провери извештаје о корпоративним малверзацијама.

Ово је, према Рајзену, Рихтерова верзија онога што се десило када су се он, још један државни истражитељ и Керол састали да разговарају о могућим злоупотребама Blackwatera у тој ратној зони:

„Г. Керол је рекао да би у том тренутку могао да ме убије и нико ништа не би учинио, нити би могао да учини, пошто смо у Ираку“, написао је г. Рихтер у допису високим званичницима Стејт департамента у Вашингтону. Напоменуо да је г. Керол раније био припадник Шестог одреда Navy SEAL, елитне специјалне јединице. ‘Г. Керол је ово изјавио пригушеним гласом, спуштене главе, гледајући ме право у очи’, написао је г. Рихтер у свом допису. ‘Озбиљно сам схватио претњу г. Керола. Били смо у борбеној зони где се свакакви ствари догађају сасвим неочекивано, поготово када су у питању потенцијално негативни утицаји на уносне безбедносне уговоре.’”

Када су званичници из америчке амбасаде у Багдаду, иначе највеће на свету, чули шта се догодило, одмах су се бацили на посао. Стали су у заштиту овог менаџера Blackwater-a, протеравши из земље Рихтера и истражитеља који је присуствовао овој сцени (необављена посла). **Иако би претња смрћу неком америчком званичнику, под другачијим околностима, могла довести до тога да тим ЦИА или специјалаца киднапује кривца са**

неке багдадске улице, пребаца га на брод на саслушање, а затим остави да труне у Гвантанаму или неком америчком затвору и чека суђење, у овом случају ништа није предузето.

Центри моћи немоћни да делују

Реакцију амбасаде можемо посматрати као индугенцију у славу новог доба. За **разне плаћеничке компаније, грађевинаре, снабдеваче и произвођаче оружја који су се окористили приватизацијом америчког ратовања од 11. септембра, некажњивост је постала нова реалност**. На ширем плану исто се може рећи и за амерички корпоративни сектор и његове финансијске испоставе. На крају, нико није *одговарао* за економски крах 2007–2008. Ниједна значајна личност није завршила у затвору због бацања америчке економије на колена. (А многе такве личности напуниле су се као бродови каснијим државним спасавањем и оживљавањем њихових компанија.)

За то време, тих година, сама **корпорација пуштена је да дивља**. Већ дуго „особа“ у правном смислу, она је постајала све сличнија правој особи, користећи низ пресуда Врховног суда које су гушиле синдикате и обичне Американце, **истовремено дајући корпорацији све већа права и карактеристике грађанина пуштеног с ланца**. Постсептембарски корпоративни свет добио је **слободу изражавања, слободу трошења, као и разне друге слободе које произилазе из запрешћујуће неједнакости и брда новца**. Корпоративне творевине су добиле право да затрпавају политички систем новцем а недавно, макар у умереној форми, и слободу вероисповести.

Другим речима, два велика центра моћи израсла су у Америци 21. века: с једне стране **све шира национално–безбедносна држава, све мање дужна да полаже рачуне, све слабије надгледана, све тајновитија, све спремнија да надзире друге и све мање транспарентна, све овлашћенија од стране тајног правосудног система и органа тајног права чије пресуде нико није могао да сазна; и с друге стране све милитаризованија корпоративна држава, све мање дужна да полаже рачуне, све слабије надгледа на, све сигурнија да је закон у њеном власништву**. Ова два центра моћи сада **владају нашим светом**. То су доминантне силе у условима можда најнеефикаснијег отпора у читавој нашој историји.

У оба случаја, то је било **доба тријумфализма**. Како год мерили: по **расту Индустијског индекса Дау Џонс или ширењу економије слабо плаћених послова, по моћи „мрачног новца“** да управља америчком политиком или по растућим зарадама директора и стагнантним платама њихових радника, по моћи милијардера и порасту сиромаштва, по сенци тајности и поверљивости која се простире над државним пословима и све мањим могућностима грађана да сазнају

шта се догађа, или по растућој снази национално–безбедносне државе и корпорација да од вашег живота направе отворену књигу. Где год погледа-те видећете неку верзију исте приче – приче о јачању моћи конференцијских сала и пратећем осећању некажњивости.

Било да посматрате снагу национално–безбедносне државе или корпоративннг сектора, **ово је њихов тренутак.** И то какав тренутак! **Њихов успех је скоро потпун.** Па ипак је ово само почетак чудне приче о нашем америчком времену, јер иако та моћ расте, као да не може да се преточи у класичну америчку снагу. Што су ова два сектора успешнија, утолико су Сједињене Државе мање способне да ефикасно искористе своју снагу у било ком традиционалном смислу, у земљи или иностранству.

Сви то осећамо, па је тако недавно и анкета истраживачког центра Pew показала да последњих година драстично опада број Американаца који сматрају да је САД изузетна, најбоља држава. До 2011, само је 38 одсто Американаца тако мислило; данас је тај број пао на 28 одсто, а као показатељ будућих ставова – на само 15 процената у старосној групи од 18 до 29 година. Није ни чудо. **По многим мерилима Америка је можда још увек најбогатија, најмоћнија земља на планети,** али се последњих година њена способност да постигне било шта, камоли национални или империјални успех, драстично смањила.

Центри моћи опстају, али на неки несхватљив начин изгледа да способност да се било шта постигне јењава у држави некад познатој као најполетнија на планети. По том питању чињенице су суморне и јасне. Очигледно је да је **амерички политички систем у некаквом застоју или парализи** из које – судећи по прогнозама за изборе 2014. и 2016. – нема излаза. Сви медији прогнозирају, на пример, да у овој години конгресних избора Конгрес и председник неће успети ништа да заједно постигну (осим можда да избегну још једну обуставу рада владе). Ништа, нула.

Председник делује релативно минималистички, извршним уредбама. Конгрес му прети тужбом због коришћења таквих метода, и (што би рекао писац Курт Вонегат) тако вам је то. У међувремену, Конгрес се показује као неспособан да реши питања која су некад у америчком животу била рутинска. На пример, питање финансирања обичних поправки националне мреже путева, иако средства за такве радове убрзано пресушују и иако ће радна места бити изгубљена.

Такве ствари представљају само симптом у земљи са огромним богатством чија се инфраструктура распада и која нема ни километар брзих пруга. **У свему томе, у порасту сиромаштва и економије минималних плата, у губитку – нарочито за мањине – богатства које је нестало заједно са некретнинама, видимо рађање земље трећег света унутар земље првог света,** немоћне Америке унутар наводне глобалне велесиле.

Кад већ спомињемо „једину велесилу”, још увек је тачно да **ниједна комбинација других армија не може да се мери са америчком војском,** нити са новцем који држава још увек улаже у њу и у истраживање и развој футуристичког оружја. **Буџет за националну безбедност и даље спада у Риплијеву рубрику „веровали или не”, са чим ниједна друга комбинација великих земаља ни приближно не може да се пореди.**

Поред тога, Америка још увек одржава стотине војних база и испостава широм планете (а последњих година и све већи број база за наше најновије чудо од технике, беспилотне бомбардере). Године 2014, она и даље гарнизонира у читавој планети, **што никада није радила ниједна друга империјална сила.** У ствари, она и даље показује све орнаменте велике империје, са војском толико импресивном да наша последња два председника морају да користе исти хвалисави опис: **„Најсјајнија борбена сила коју је свет икада видео.”**

Међутим, новија историја је јасна: војска се показала неспособном у ратовању са мањим (и мањинским) побуњеницима глобално, баш као што и Вашингтон, уз сву своју силу, војну и економску, врло тешко намеће своје жеље у било ком делу планете. Изгледа да је Вашингтон изгубио способност да преточи ову моћ у било шта налик на успех.

Данас Америка мање личи на функционалну и ефикасну империју а више на империјалну луду кућу, неспособну да своју несагледиву силу ефикасно упрегне од Немачке, преко Сирије, Ирака, Авганистана, до Јужног кинеског мора, Крима и Африке. Што је још чудније, **све се то одиграва у одсуству било каквог империјалног изазивача.** Русија је климава енергетска држава која уме да оствари своју верзију империјалног успеха само унутар својих граница, а Кина, очигледно главна растућа економска сила на планети, иако показује војне мишиће у спорним нафтом богатим водама, нема видљиву жељу да изазива америчку војску далеко од својих граница.

Све у свему, ситуација је заиста збуњујућа. **Упркос причама о успону мултиполарног света, свет је и даље униполаран,** што можда значи да су повреде које Вашингтон вуче са бројних фронтова последњих година последице саморањавања.

Остаје да се види тачно какав је пад у питању. Међутим, **данас је јасније да су успон национално–безбедносне државе и тријумфализам корпоративног сектора (уз толико хваљени раст великог богатства и запрепашћујућу неједнакост у земљи) праћени јасним слабљењем способности државе да функционише у земљи и империјалне државе да намеће своју вољу широм планете.**

Предео Ивица Павловић
(Подвукла – Искра)

ТОМ ЕНГЕЛХАРТ
Пешчаник, 17. 7. 2014.

АРГЕНТИНСКИ СЛУЧАЈ ИЛИ СУМРАК ЗЕМАЉА ДУЖНИКА

Потценити аргентински случај било би будаласто јер за презадужене државе више ништа неће бити као пре

Вођена [1] сигурном руком и саветима ММФ, Аргентина је банкротирала 2001. године. Мучни процес тражења нагодбе са кредиторима је трајао десет година. Аргентина је кроз два репрограма (2005. и 2010. године) успела да реши проблем око 93 процента својих дугова. Највећи број кредитора је прихватио услове репрограма и велики отпис дугова који је са тим ишао. Мањи број кредитора није прихватио репрограм. Они су одлучили да сачекају исход судског спора који је један од поверилаца (NML Capital Ltd) водио пред америчким судом, тражећи да му се дуг исплати одмах и у целости.

Вишегодишњи судски процес је сада окончан и три инстанце америчког судског система су имале исти став. Управо како су реалисти (или теоретичари завере, како се данас називају) предвиђали, и **Врховни суд САД је стао на страну „финансијских лешинара”**[2]. Одбијајући да чује аргументе Аргентине, суд је имплицитно потврдио да она мора исплатити своје нерепрограмиране дугове у целости.

У НЕМОГУЋОЈ СИТУАЦИЈИ

Врховни суд је отишао и корак даље – за случај да Аргентина не жели да плати, **повериоцима је одлуком суда олакшана потрага и заплена аргентинске имовине било где у свету**. Аргентина више не може да сакрива новац и имовину и не може да блокира њену заплону позивајући се на државни суверенитет.

Аргентина се сада нашла у немогућој ситуацији. **Да не би пала у доцњу и да би наставила са уредним сервисирањем својих репрограмираних дугова, она истовремено мора да исплати дугове финансијским лешинарима, и то у целости**. Судске одлуке не пружају другу могућност.

Ако исплати све нерепрограмиране дугове, Аргентина ће потрошити више од половине својих девизних резерви и доспети у озбиљну кризу спољне ликвидности, а тиме и у нову економску кризу.

Ако се финансијски лешинари намире у целости, могле би уследити нове тужбе, овај пут поверилаца по репрограмираним кредитима. Они су у ретроспективи испали наивни када су на репрограм пристали, а уговорни услови репрограма им дају могућност за такву тужбу ако се одлука америчког суда спроведе у овој години.

Могуће је, а вероватно и неизбежно, да Аргентина са капом у руци моли милост од својих поверилаца (оних који нису ушли у репрограм) и да пристане на плаћање дугова у целости,

али у ратама и од следеће године. Какав год да буде епилог, он ће за Аргентину бити папрено скуп и отужно понижавајући, будући да је непристајање на уцену поверилаца постало питање части за аргентинску државу.

На другој страни, тријумф поверилаца је потпун. Ако Кристина Фернандез, председница Аргентине не греша, NML Capital, **поверилац који је тужио Аргентину, зарадиће 1.608 процена на своју инвестицију, будући да је аргентински дуг купио на секундарном тржишту по багателној цени**. Или, како би председница Фернандез рекла, ни организовани криминал не остварује такву добит у тако кратком периоду.

НОВЕ ИДЕЈЕ ММФ ЗА ДУЖНИКЕ

Може бити случајно, а може и не бити случајно, тек ММФ је баш сада изашао са новим идејама о томе како би убудуће требало решавати дужничке кризе суверених држава. Анализа (на 42 стране) се може свести само на једну тезу – **нови државни репрограми кредита ићи ће ка томе да се дугови не отписују, већ да се под истим каматним условима само пролонгирају, или, како се то у финансијском жаргону данас зове, репрофилирају**.

Иако је анализа ММФ суптилнија и слојевитија од моје грубе интерпретације, порука ММФ је кристално јасна и брутална. Несрећне државе–дужници би морале схватити да је дошло до велике тектонске промене на дужничком небу. Тим небом од данас господаре финансијски лешинари.

Потценити аргентински случај и његове последице или занемарити последња „размишљања” ММФ, било би, у најмању руку, будаласто. За презадужене државе више ништа неће бити као пре. **Одлукама америчких судова оне су изгубиле још један велики део финансијског суверенитета**. Клатно је сада потпуно на страни поверилаца.

Теоретичари завере би могли да извуку и закључак како су **развијене земље – кредитори–пронашле одличан механизам за успоравање развоја неразвијених**. Ако би та логика била тачна, све задужене неразвијене државе би своје дугове могле отплаћивати од сада па до вечности.

Упутнице:

[1] Овај текст је наставак ранијег текста <http://nkat-иц.њордпресс.цом/2012/11/25/право-правда-и-државни-дугови/> и боље је прво прочитати тај стари текст.

[2] Појам фондова–лешинара (vulture funds) је одомаћен и прихваћен термин у финансијском свету, и нема тако негативну конотацију као када се преведе на српски.

Печат, 29.6.2014.
(Подвукла – Искра)

Блог Небојше Катића

Добром вољом и олакшицама председника Путина омогућен

УГОВОР О ЈУЖНОМ ТОКУ СА ПОЧЕТКОМ РАДОВА ОВЕ ГОДИНЕ

Премијер Србије Александар Вучић изјавио је да су у разговору са руским председником Владимиром Путином *отклоњене све преке потписивању Уговора о Јужном току* и најавио долазак шефа руске државе у Београд до краја године.

„Веома сам задовољан резултатима посете, и срдечношћу коју су показали наши домаћини, посебно председник Путин”, рекао је Вучић новинарима испред резиденције руског председника где су око два сата разговарали иза затворених врата.

Српски премијер навео је да је са Путином разговарао **о економској, политичкој и свакој другој сарадњи две државе.**

„Путин је прихватио мој позив за посету и веома брзо, пре краја године, биће у Београду. То чини ми се, довољно говори о међусобном уважавању и сарадњи коју Србија има са Русијом”, приметио је председник српске владе.

„Такође желим да кажем да смо све што је било на путу потписивању Уговора о Јужном току завршили и све дилеме отклонили”, истакао је Вучић и додао да се **потписивање кључног документа може очекивати данас или сутра.**

Он је оценио да су резултати разговора с руским државним врхом добри за Србију и њене грађане. **Било је речи и о новим потенцијалним инвестицијама Русије**, рекао је Вучић и додао да ће се **даље повећавати ниво трговинске размене**, која је за прва четири месеца ове године порасла за девет одсто, а прошле године – за 15 процената.

„Разговарали смо у четири ока о политичким питањима, а највећи део разговора био је посвећен економским питањима”, рекао је Вучић, и додао да ни овде, у Москви, **није крио оно што говори у Бриселу и на сваком другом месту – а то је да је Србија на европском путу, али да жели блиске односе са Русијом.**

Како је рекао, на дипломатском столу су била и питања Косова и Метохије, али и Украјине и друга.

Премијер је прецизирао да је недвосмислено да сви сматрамо да је мир у Украјини интерес за све стране, што је Путин више пута поновио. Како је додао, он је изразио захвалност Путину за руску подршку територијалном интегритету Србије.

На питање да ли Русија од Србије као председавајућег ОЕБСа очекује неку помоћ и подршку када је у питању Украјина, Вучић је одговорио: **„Русија доживљава Србију као пријатељску земљу и Русија ни на који начин, било чиме, није ни опомињала, а камо ли уцењивала Србију”.** „ОЕБС није помињан у разговору”, истакао је.

Председник српске владе негирао је, одговарајући на питања новинара, да је са Путином било речи о куповини МИГ-ова.

Вучић је нагласио да **до решења свих спорних момената и до договора о Јужном току не би дошло без ангажовања, у доброј вољи, председника Русије.**

Како је објаснио, Србија није могла да узме обичан кредит за **Јужни ток**, јер би подигла висину јавног дуга и дефицит, те је **тражен субординисани кредит.** То значи, објаснио је, да се **тај кредит не исплаћује у новцу, већ кроз дивиденде за транзит гаса**, а уз то је **камата са првобитних осам одсто смањена на 4,25 одсто:**

„Ми ћемо данас или сутра потписати Уговор. Очекујем да би пре краја године могли да крену радови”.

Према његовим речима, **50 одсто грађевинских радова и 40 одсто других радова у оквиру пројекта гасовода изводиће српске компаније, тако да ће српске фирме имати око 350 милиона евра да раде и да, како је приметио, направе велики посао.**

Вучић је рекао да се **српска страна изборила да пројектом руководе два кодиректора, српски и руски, и да седиште буде у Београду.** Премијер је сумирајући резултате дводневне посете Москви, додао и да би са руском страном **требало да буде потписан протокол о сарадњи Москве и Београда.** „Мислим да је и градоначелник Мали веома задовољан разговорима”, рекао је Вучић.

Путин и Вучић су се састали данас око 15 часова, а шеф руске државе је на самом почетку састанка потврдио да Русија намерава и очекује да ће ојачати односе са Србијом, пре свега у економско-трговинској сфери.

Вучић се, на руском језику, захвалио Путину на подршци и сарадњи Русије са нашом земљом и изразио очекивање да ће кључно питање – уговор о Јужном току – бити реализовано после њиховог данашњег сусрета.

„Пратимо политичку ситуацију у Србији, а што је најважније очекујемо да заједно развијамо најбоље могуће економске односе”, рекао је Путин, додавши да зна да је Вучић јуче имао значајне разговоре са руским колегом. Како је рекао, Србија и Русија имају пуно тога што су урадиле, али имају још више могућности.

Вучић се захвалио Путину и на подршци Русије по питању Косова и Метохије. Српски премијер је рекао да српска делегација данас има напоран, али и успешан дан, и **изразио очекивање да ће после данашњих разговора бити закључено више споразума.**

У делегацији коју предводи Вучић су и министри енергетике и привреде, Александар Антић и Душан Вујовић, као и градоначелник Београда Синиша Мали.

8.7.2014.
(Подвукла – Искра)

Печат

ПОНОС ПОНИЖЕНИХ

Недавно, за време авионског лета, заподенух разговор са суседом, дипломатским саветником на служби у једној од осамостаљених јужнословенских република. Air-Serbia послужује и виски, што дреши језик. Овамо–онамо, дођоше на ред балканске прилике, народи, људи и њихови односи, па ми сапутник повери шта мисли о Србима. У две речи: све најгоре. С једне стране, презире нас због кукавичлука и удвориштва према владама које су нас, колико јуче, бомбардовале; с друге стране, ужасава га наша ароганција. Нисам му противречио, мада се удвориштво и ароганција, бар кад су у питању здраве особе, искључују. **Биће да је понизно држање запазио код једног дела наших управљача, а бахатост код појединаца без државничких одговорности, па је од тога направио коктел који му годи.** Узрочно–последична веза између те две врсте понашања премашује његову моћ расуђивања. А она је очигледна: колико се једни подастиру и грбе, толико су други принуђени да дижу главе. Тако, да не оде све дођавола.

Врли синак једне од пет–шест великих сила, он на овим просторима није очекивао дрскост у општењу. Тамо где службује Срби су мањинска група, губитници у рату, а наступају као да је цео свет њихов! Шта они замишљају? Скромно владање страним језиком којим смо се служили давало је његовим оценама ружну оштрину; уместо нијансираних судова пљуштале су грубо упрошћене пресуде. У његовим речима било је свега, сем дипломатске одмерености. Не знам зашто – можда због књиге коју сам читао – проценио је да преда мном може отворити рањено чиновничко срце и изручити оно о чему, као дужносник, на послу, целе године ћути.

Кад му, пред слетање авиона, готово успут, рекох да сам и ја Србин, он се нађе у гадном сосу. Удари да се, чиновнички јадно и љигаво, извињава. Није он све баш тако мислио, има он међу Србима и једног пријатеља (другосрбијанца, ваљда). Би ми га готово жао. Још један наш недостатак: олако праштамо.

***

Пре више од тридесет година имао сам донекле сличан сусрет са аташеом за штампу једне друге западноевропске земље. Водио сам „невладин“ Одбор за заштиту слободе стваралаштва и он ме је, претпостављам због тога, позвао на ручак. Нашли смо се на полуспрату хотела „Москва“, у невеликом салону. Бираним речима, пожалио ми се на наш, одбојан однос према странцима, посебно према трудбеницима Седме силе:

„Видите, у осталим републикама примају нас раширених руку, једино су у Србији неповерљиви. Није у питању режим, код Срба има још нечега...”

Има још одјесени 1944...

Разговор је запињао, нисмо се „мирисали“. Како објаснити неповерљивост нашег по природи отвореног и гостопримљивог света? Па и ја сам га, не знам зашто, гледао испод ока, у очекивању да се ручак што пре заврши.

У једном тренутку аташе помену Ђиласа, писца који је, после вишегодишње робије, живео у кућној изолацији.

„Хоћете ли да га упознате?“, упиташ га.

„Немојте, молим вас. Ми избегавамо везе са дисидентима. Знате, кад неког нашег дипломату протерају из које земље Источног лагера, то му се пише као позитиван поен у каријери, а ако неког истерају из Југославије, то дође као радни прекршај.”

Дотле је ишла западњачка подршка Брозовом самовлашћу.

А спољашњи надзорници тог поретка су се чудили, па се и данас чуде зашто смо према њима неповерљиви и набусити.

***

Ни ја не волим ароганцију, а док сам слушао авионског сапутника, постаде ми драга. Порок се, у неким околностима, преобраћа у врлину над врлинама.

У земљама Трећег света – а ту, јао, можемо уврстити и нашу – западњак се и даље понаша као колонијалиста. У епоси либералног капитализма и потрошачког пијанства његови су адути бројни и необориви. Положај им ојачава и богата, општепризната културна баштина коју, и кад нису њоме овладали, присвајају по праву бочних наследника. Према свима који не улазе у Клуб изабраних (Г–8, или како се већ зову) они се држе као државни опуномоћеници међу домороцима. То им право урођеници, углавном. признају. Тек понеко, понегде, не прихвата улогу. У такве, кочоперне мале народе, спадамо и ми. И то је, уз нешто изнуђене невоспитаности, извор „ароганције“ на коју се жале апостоли Новог светског поретка. О нашем слободољубљу, о нашем осећању самопоштовања, углађени господичићи ништа не знају, или неће да знају. На светској берзи те се вредности слабо котирају. Завидна материјална развијеност, чак и у времену Кризе, ударила им је у главу, опила њихову медиокритетску таштину. Онај ко не држи корак достојан је мање–више отвореног ниподаштавања. Таква су мерила епохе у којој је појам културе *изједначен са масовном забавом и потрошачким задовољствима*. Апсолутна превага економије одстранила је са хоризонта *важност духовне баштине* чак и великих народа и цивилизација као што су *Јапан, Кина или Индија*. Ко би се, код таквог стања ствари, базирао на нас мале?

Чисто кулгурно становиште, које је у 19. веку бранио Ј. В. Гете, у међувремену је превазиђено и одбачено. **Гете је уздизао нашу народну**

Понос понижених...

поезију не због Срба, него због њеног *доприноса духовности људске расе, због њеног универзалног карактера*. Она се уклопила у његову визију светске књижевности (Weltliteratur); у тој целини је и наш глас нашао меру и одјек. **Марко Краљевић је**, за вајмарског мудраца, „сурови одраз Херкула и Рустана“, *човек „безмерне снаге, непоколебљив у својим одлукама“*. Наше песме одликује „чист и племенит језик“, у излагању „нема збрке, оно је јасно од почетка до краја“, што се не може рећи за немачке песме, „по форми грубе и садржински неспретне“. За Гетеа је *пресудно духовно изграђивање људске врсте, и ми смо, на једном ограниченом простору, принели вредан улог, и поред материјалне неразвијености и цивилизацијске заосталости, могли смо равноправно учествовати у просветљавању ума и душе*, по гетеовским схватањима. Велики Европејац и грађанин света, он је нашем народном певању дао предност над немачким. Довољно је простора у филозофији, музици, лепој књижевности и сликарству на којем ће се његови сународници потврдити. **Култура је понос човекове судбине. Она се рађа у националним границама, а тежи безмерју**. Свака, па и наша.

Ко је, данас, вољан да уопште разматра ову димензију народне судбине? Џез и црначка пластика су, после Првог светског рата, доживели тренутак славе: **помодни талас је дошао и прошао на маргини колонијалног господарења**. Тло на којем су та остварења настала остало је тамна непознаница. За колонијалистичком надменошћу повео се и део светске интелектуалне елите. **Џ. Л. Борхес негде рече да се културна историја света сасвим лепо даде замислити и без Африке. (Утолико лакше после пљачке египатских споменика смештених, данас, у Паризу и Лондону)**. В. С. Нејпол, у једној књизи коју сам поодавно читао, са дивљењем приказује америчко бомбардовање неке пацифичке државице, упоређујући хеликоптере са насртљивим комарцима. Писци су, хиљадама година, били са бомбардованима: од рата у Вијетнаму, почели су, изгледа, прелазити на страну јачих.

Што се нас тиче, већ смо изложили руглу Косовски мит и небеско опредељење цара Лазара у нади да ћемо се, тако, брже укључити у обездуховљену светску пустару.

Достојанство малог народа, као и његови појединачних припадника, непрестано је угрожено. **У отпору понижених, међутим, ваља држати меру, па одбрамбену гордост заменити господском скромношћу**. Бити арогантан према силнику није грех, сем што нас бахатост и саме осиромашује и унижава.

Бивши колонизатори слабо познају слободољубиву и достојанствену сиротињу.

Отуда неспоразуми.

27.6.2014.

(Подвукла – Искра)

ПЕЧАТ

Путиново обраћање амбасадорима – коментари

Главна тема обраћања Владимира Путина на саветовању амбасадора у МИП Русије била је диктирана ситуацијом. У центру пажње дипломатије данас је Украјина, где, како се испоставило, сударају се интереси већине водећих светских сила. И Москва у актуалној ситуацији не треба да придаје велику пажњу мишљењу Запада, уверен је српски публициста, политички коментатор Миодраг Зарковић.

Шта је најчешћа наша мана, а можда и руског руководства? По мом мишљењу то што придајемо превелики значај томе шта они мисле о нама. Јер не верујем да се они потресају тиме шта ми мислимо о њима, сматра Путин. Погрешно је мислити да наш став може да утиче на њихово мишљење. Јасно да Украјина уопште нема чак ни привида борбе за слободу, демократију. Зашто су се тукли на Мајдану? Ништа од тих наводних идеала и идеја се није остварило. Тако да према западу и према свима виновницима овог покоља у Украјини треба заузети што чвршћи став.

Руски лидер, обраћајући се дипломатама, приметио је: и у Кијеву, и у Вашингтону не желе да свет сазна истину о томе шта се данас дешава у центру Европе. И не заустављају се ни пред чим: све до тога да се води циљани рат на руске и стране новинаре. У целини ситуација у Украјини, сматра Путин, концентрисани је израз познате „политике одвраћања“ која се спроводи према Русији.

Ситуација у Украјини у међувремену се заоштрава. Кијев није примио предлоге Русије о размештању представника Украјине и ОЕБС-а на руским поганичним пунктовима, без обзира на то што је он био подржан од стране министара иностраних послова не само Русије, већ и Немачке и Француске. Шта више, председник Порошенко је донео одлуку да не продужава примирје на Југоистоку Украјине. Тако је он први пут преузео на себе одговорност не само војну, већ и политичку, подвукао је Путин. Такав развој догађаја никако није у интересима европских престоница, мада тамо, по свему судећи, то не желе да признају, коментарише немачки експерт професор политикологије Универзитета у Гетингену Петер Шулц.

Кијев је покренуо широку операцију против Југоистока Украјине, а то не може да буде у интересима ни Немачке, ни Француске, ни Пољске... Ултиматум који поставља Русији ЕУ уз сугестију Вашингтона — да изврши притисак на устанике — услов је који Москва не може да прихвати... Неприхватње иницијатива Москве, непродужавање примирја — то су дејства усмерена против Русије.

Владимир Путин сматра да је Европи потребн нов систем безбедности. Према речима председника, треба искључити саму могућност антиуставних преврата, мешања у унутрашње ствари суверних држава на европском простору. Европи је потребна својеврсна „осигуравајућа мрежа“ како ирачки, либијски, сиријски и украјински преседан не би били заразни. (СИМ, 2.7.2014).

Интервју: Александар Вучић

Србија на путу ка ЕУ, али чува пријатељство са Русијом

Кренули смо да спроводимо све оно што је потребно да би Србија оздравила, каже за РТС премијер Александар Вучић и додаје да су многи признали да је овакав Закон о раду напредак. Тешко ми је пао одлазак Крстића, али он остаје у кабинету као специјални саветник, рекао је Вучић. Србија је на путу ка ЕУ, али чува традиционално пријатељство са Русијом и у томе је снага српске политике, рекао је премијер.

Реформски закони су једно од наших обећања и поносни смо што смо почели да мењамо оно од чега смо бежали годинама, рекао је премијер Србије Александар Вучић, гостујући у емисији "Око" на РТС-у.

"Почели смо да мењамо оно од чега смо бежали претходних година, чега смо се плашили. А плашили смо се незадовољства оних који не брину о радницима, о послу, о привреди, него само о себи", рекао је Вучић.

Премијер је навео да сада сви виде да се реформе у земљи не одлажу и да то значи оздрављење и бољитак за српску породицу, за Србију. "Ако то не виде данас, видеће за три-четири године", рекао је Вучић.

Он је оценио да и политички противници поштују и признају да је ово велики напредак и велика реформа и да и они знају да је такав закон о раду, додуше, како је рекао, нешто либералнији, доносио и Зоран Ђинђић 2001. године. "У односу на тај закон, сада је прецизније уређен рад на одређено време, годишњи одмор је усклађен са Канцеларијом међународне организације рада и регулисан је повољније за запослене него што је био тада", рекао је Вучић.

Навео је да се новим законом гарантује минимум права у погледу рада ноћу, сменског рада, на дан празника, а веома прецизно су наведени отказни разлози и процедуре за заштиту радника. Вучић је, коментаришући закон из 2001. године, рекао да се чуди што они који су подржавали такав, либералнији закон, сада критикују актуелни са тобоже социјалдемократске позиције. "Ми хоћемо флексибилније тржиште рада, показало се да су и сада са овим Законом о раду људи добијали отказе", напоменуо је Вучић.

Вучић је рекао да је српска економија у веома тешкој ситуацији, наводећи да је од 2005. до 2012. укупан број запослених опао за 354.000, од чега је 318.000 изгубило посао у привредном сектору.

Премијер Вучић каже да не жели да види незадовољне министре у Влади, истичући да му је тешко пао одлазак министра финансија Лазара Крстића, али да не жели да говори више о његовом

личном чину. "Крстић остаје у кабинету као специјални саветник", рекао је Вучић и додао да је Лазар Крстић помогао Влади и да данас Србија има стабилно финансијско тржиште "и поред тешке вести да је министар финансија отишао".

Премијер је рекао да је члановима Владе поручио да, ако нису задовољни, изађу из Владе. Истакао је да се **Влада за Крстићеву оставку није спремала и навео да мисли да је Душан Вујовић добро решење за новог министра финансија јер је реч о стручњаку и великом имену.**

Србија ће бити модерна земља

Навео је да је једини мотив реформских закона да се ствари у земљи покрену и додао да ће пре краја мандата ове владе, Србија бити нормалнија, модернија земља.

Вучић је изјавио да **Србија неће да буде накарадна и неће доживети банкрот, иако су је неодговорни људи довели до ивице банкротства.** Премијер каже да је добијена подршка целог света за реформске законе – раду, стечају, планирању и изградњи и ПИО.

Запитао је и зашто би неко уопште предузимао тешке политичке потезе и рекао да **жели да види на делу оне који се супротстављају реформама, мада, како је рекао, на политичкој сцени међу странкама и не види неку конкуренцију.**

"Да ли смо ми лопови, да ли Законом о раду крадемо, узимамо, отимамо, да видимо наше мотиве?" запитао је Вучић и подвукао да је **"једини мотив да се у земљи покрену ствари и да за три-четири године сви могу да кажу ми смо нормална земља"**. Према његовим речима, "нећемо да будемо накарадни" и неће се дозволити да Србија доживи банкрот.

"Дошло је време за реформе и, као што сам и рекао у **Амбасади Француске** вечерас, сви виде да реформе не одлажемо и да то значи оздрављење и бољитак за српску породицу, за Србију", напоменуо је Вучић.

Говорећи о спремности људи да прихвате реформе, Вучић је напоменуо да су га сви **исмева**ли када је рекао да је потребна анализа коришћења службених возила. Како је рекао, нисмо постигли озбиљне резултате, упркос труду, јер неки од његових пријатеља и колега нису разумели потребу за реформама. "Неки јесу, рецимо Стефановић у МУП-у јесте. Многи други нису. Био сам разочаран када сам читао да су хтели да испуне форму па да добију исти или већи број возила", рекао је премијер.

Истакао је да му је та тема указала колико

Србија на...

смо неспремни за реформе. Навео је да он иде само у једном аутомобилу и само понекад, кад из службе обезбеђења сматрају да је то неопходно, иде још један ауто у колони. Рекао је да се то никад није догодило у Србији.

Све из експозеа биће испуњено до 4. августа

Премијер је поручио да ће до 4. августа, кад је 100 дана Владе, бити испуњено све што је изнео у експозеу, осим смањења плата. Навео је да се још не зна како ће изгледати мере фискалне консолидације и на који начин ће се уштедети, али и поновио да неће прихватити смањење пензија за 20 одсто, што је предлагао министар финансија Лазар Крстић.

Вучић је рекао да ће пре увођења мера консолидације морати да се промени "болесно стање у јавним предузећима", јер је, како је навео, неиздрживо да ЕПС и "Железнице" буду онакве какве су данас.

Поручио је да је за њега економски патриотизам кад сваки грађанин плаћа порез, брине о стању јавних финансија као о својим породичним и личним финансијама, као о отварању сопственог бизниса.

Када је реч о економској сарадњи, премијер је рекао да у Москви није одбијена могућност да се "Фијатови" аутомобили извозе у Русију. "Не волим да говорим велике ствари, али то није одбијено. Очекујем да руски председник Владимир Путин дође у Србију, не могу да обећам да ће то бити позитивно решено, али постоје шансе", рекао је Вучић говорећи о недавној посети Москви током које се састао са Путином и премијером Дмитријем Медведевом.

Премијер Србије Александар Вучић изјавио је поводом изградње гасовода "Јужни ток" да Србија нема никакву врсту ризика у том послу и да је руска страна прихватила и уважила све наше примедбе и захтеве, који су били тешки. Оценио је да би Србија добила боље услове да је о томе преговарано од почетка, односно од 2008. и 2009. године. "Мислим да бисмо имали нешто повољније ствари, да бисмо изборили 50:50, а не 49:51", навео је Вучић.

Србија на путу ка ЕУ, али чува пријатељство са Русијом

Вучић је изјавио да Европској унији (ЕУ), посебно Немачкој, као великом и важном партнеру Србије, одговара пуна стабилност Западног Балкана, а то одговара и Србији. Напоменуо је да не може да разуме оне који позивају на немире и украјински сценарио.

"Задовољан сам што ми нисмо изгубљени у преводу, и што оно што говорим вама говорим и у Сарајеву", рекао је Вучић. "То је снага српске политике – да у Москви кажем да је Србија на путу ка ЕУ, а када одем на Запад могу да кажем и да, иако смо

на европском путу, желимо да чувамо традиционално пријатељство са Русијом", рекао је Вучић.

О разговорима са председником Русије Владимиром Путином и немачком канцеларком Ангелом Меркел има заједнички утисак – једнако су били леви и једнако тешки.

Говорећи о посети председника Републике Српске Милорада Додика и наводној изјави турског премијера Реџепа Ердогана, Вучић је рекао да је у својим изјавама опрезнији од Додика, али да разуме његову забринутост. "Нама је Турска веома важна, али су нам важнији регионална стабилност, мир, важна нам је Босна и Херцеговина, али нам је страшно важна и РС", рекао је Вучић.

Говорећи о односима са Немачком, Вучић је рекао да је добро и важно што Немачка тражи пуну стабилност Западног Балкана. Најавио је да ће Србија ићи на скуп у Берлину крајем августа који организује канцеларка Ангела Меркел. Упитан да ли је линија Берлин–Москва основа спољне политике Србије, Вучић је одговорио да није спреман да говори о томе, али да Немачка има добар приступ решавању украјинског проблема. "Нису њихови односи дивни, али су рационални и Немачка искрено жели мир у Украјини, а нисам сигуран да сви то желе", указао је Вучић.

Вучић је, упитан о наводном захтеву немачког посланика Андреаса Шокенхофа да Косово добије место у Уједињеним нацијама, оценио да су то глупости и да су немачког посланика интересовали Закон о раду, ситуација у Митровици и постојећи услови за приближавање Србије Унији.

Оценио је да је предстојећа донаторска конференција за Србију важан догађај и поновио да нико од оних који су у поплавама изгубили кућу – неће дочекати зиму на улици. "Држава ће то обезбедити иако није држава крива. Знам да су људи нервозни, али доносимо закон који је нека врста лекс специјалиса, како бисмо што пре помогли људима", навео је Вучић.

Упитан о инвестицијама из Уједињених Арапских Емирата, Вучић је нагласио да су се они показали као једни од најбољих пријатеља, али да појединци, због личне мржње према њему, омаловавају и пријатеље из Емирата. "Добили смо од њих милијарду долара на десет година по два одсто камате, чиме смо уштедели триста милиона на годишњем нивоу и хвала нашим пријатељима на томе", рекао је Вучић. Најавио је и могућност да шеик Бин Зајед, после Рамазана, посети Србију.

"Важније је да ми направимо добар инвестициони амбијент и људи ће онда долазити сами, Немци, Французи, Арапи, Израелци и многи други", закључио је Вучић.

Приредили Тијана Стојановић и Алекса Бољановић

14.7.2014.
(Подвукла – Искра)

СИМ

ЧЕТИРИ ЈАХАЧА СРПСКЕ ЕКОНОМСКЕ АПОКАЛИПСЕ

У претходних десетак година вођена је фискална политика која је као резултат имала рекордан раст јавног дуга и један од највећих фискалних дефицит у Европи. У великом броју погрешних одлука које су на фискалном плану донесене у том периоду можемо издвојити неке које су имале највећи допринос овако лошем стању јавних финансија. Ја их зовем „јахачи фискалне апокалипсе”.

Први „јахач фискалне апокалипсе” Србије је нереалан раст плата и пензија у јавном сектору. Наиме, још 2004. године, почетком владавине Војислава Коштунице и Млађана Динкића, дошло је до високог раста плата и пензија. Плата у јавном сектору је у периоду до 2008. године порасла 3,5 пута, а пензија око 2,5 пута. Истовремено, без обзира на високе стопе раста БДП, исти је порастао око 1,9 пута. Дакле, очигледно је да се више трошило него што се зарађивало. То је као резултат имало раст расхода за плате и пензије из буџета више од три пута у 2008. у односу на 2003. годину. Услед високог привредног раста и високих приватизационих прихода, који су се делом користили за раст плата и пензија, сматрало се да је ова путања у складу са могућностима. А и било је политички популарно.

Посебно је забрињавајуће веома високо повећање плата у јуну 2006. и јануару 2007. године које је тадашња Влада Војислава Коштунице урадила како би се „боље припремила” за изборе. Просечна плата у јавном сектору је порасла тада за преко 30%! Након тога, Влада Мирка Цветковића доноси одлуку о повећању пензија у 2008. и 2009. години, како би се испратио претходни раст плата у јавном сектору. Тај потез је, сећамо се, био један од услова коалиције окупљене око СПС за улазак у Владу са ДС. Нереалан раст буџетских расхода за плате и пензије је за кратко заустављен 2009. и 2010. године, када су исте „замрзнуте”. Међутим, након тога се раст наставља и траје до данашњих дана.

Од 2004. до данас, издвајања за плате из буџета годишње расту у просеку за по 28 милијарди динара, а за пензије за по 39 милијарди динара, при чему је тај раст у просеку нешто већи у периоду до 2007. године. **Према процени, у периоду од десет година, тај раст је био већи од реално могућег раста за скоро 300 милијарди динара (око 3 милијарде евра).** Другим речима, потрошено је преко три милијарде евра више из буџета за плате и пензије него што су то биле реалне фискалне могућности.

Други „јахач фискалне апокалипсе” Србије је Национални инвестициони план. Током 2006. године, тадашња Влада доноси

одлуку о започињању пројекта Националног инвестиционог плана и расподели око 1,6 милијарди евра кроз тај програм. **Образложење тадашњег министра финансија у Влади Војислава Коштунице Млађана Динкића је било да Србија има суфицит и да га треба потрошити на инвестиције.** Тај „суфицит”, како га је Динкић тада називао, у ствари је оно што је остало из процеса приватизације кад су се намирила сва гладна уста (повериоци око 244 милиона евра, консултанци и провизије чак 90 милиона евра, курсне разлике око 14 милиона евра и др.). Једноставно речено, пара је било на рачуну државе и тражио се начин како да се те паре потроше јер се мандат Владе завршавао. Што рече онај у „Маратонцима”, желели су да виде који је њихов део заслуге за тако „добру зараду”. И тако је створен чувени НИП.

Кроз НИП је од 2006. до 2012. године, када је он условно речено прекинут, потрошено према процени око 3 милијарде евра. Извор тих средстава су поред приватизационих прихода били и кредити, али и буџетска средства. Поставља се питање какав је резултат имао НИП. У одговору на то питање, позивам вас да се прisetите бар три велика пројекта која су финансирана из НИП-а. Поред чувених скијашких гондола на Копаонику (за које сам сигуран да је и приватни капитал био заинтересован, те није било разлога да држава у то инвестира) ја ћу вам рећи да је изграђено на десетине спортских терена и школских сала у местима где готово да нема ђака. Једном речју, **паре су готово у потпуности бачене без икаквог великог и опипљивог резултата какав се очекује од оваквог пројекта.** Ипак, нису баш „без везе” бачене паре.

Економски посматрано, резултата није било, или су они занемарљиви. **Политички посматрано, резултат за одређене политичке партије је био значајан.** Та средства су у великој мери искоришћена у политичке сврхе, за градњу сеоских путева, домова културе, сеоских школа и др. Да се разумемо, и то је можда потребно, али **пројекат овог обима је морао да се сконцентрише на националну инфраструктуру.** Коридор 10, на пример.

О парама које су завршиле у нечијим џеповима у том процесу тешко је аргументовано говорити, па ћу то овог пута прескочити. Сложићете се да је и тога вероватно било. Укратко, **средства су потрошена непродуктивно, а истовремено су створена фискална очекивања, повећани расходи буџета и потрошене резерве.**

Трећи „јахач фискалне апокалипсе” Србије је измена начина финансирања локал

Четири јахача...

них самоуправа. Наиме, 2007. је донет Закон о финансирању локалне самоуправе који је поставио солидне основе за одрживо финансирање локалног нивоа власти. Међутим, већ 2009. године почиње деградација тог система када се под утицајем кризе, локалним самоуправама незаконито закида један део средстава. Након тога, **2011. године систем финансирања установљен 2007. године буквално преко колена мења, опет из политичких разлога.** У јеку приче о децентрализацији и регионализацији, под притиском Млађана Динкића, мења се Закон у делу који се тиче расподеле пореза на зараде запослених. Иако је већи део Владе, укључујући самог премијера Цветковића и министарку финансија Дијану Драгутиновић, био против ове измене, она је ипак усвојена. Изменама закона из 2011. године значајна средства која су до тада ишла у централни буџет преусмерена су у буџете локалних самоуправа.

Цела та ствар не би ни била тако лоша да су са преусмеравањем буџетских средстава преусмерене и обавезе. Тај део је изостао из простог разлога јер се већ почетком 2012. године ишло на изборе и систем је остављен недоречен. Већина локалних самоуправа је, наставши се одједном са значајним буџетским средствима, та средства искористила за раст запослености у државној администрацији и раст зарада исте (ово сам својевремено и економетријски доказао у свом докторату, па не бих сада посебно да образлажем). Са друге стране, обавезе су остале (одржавање путева, на пример) и Министарство финансија је морало да издвоји додатна средства у буџету за 2012. да би исте покрила. И тако је истовремено централни буџет остао без пара, са обавезама које је до тада имао, а локална власт је те исте паре непродуктивно потрошила. Процена је да је по овом основу до данас губитак буџета преко 80 милијарди динара или око 750 милиона евра. Губици би били много већи да Динкић, оставши министар финансија, није 2013. године узео део тих прихода локалним самоуправама кроз смањење пореза на зараду запослених за 2 процентна поена.

На крају, као и у библијској причи о јахачима апокалипсе, четврти „јахач фискалне апокалипсе” се једини може прецизно именувати. **То је банкрот.** Он долази као последица и поентира ефекте претходна три јахача (ко не зна оригиналну причу о јахачима апокалипсе препоручујем да прочита). Укупан ефекат претходна три „јахача” је око 7 милијарди евра, око петине годишњег БДП-а или око трећине нашег јавног дуга. И сваким даном наставља да расте, док четврти јахач полако али сигурно стиже.

НСПМ, 18.7.2014.
(Подвукла – Искра)

Горан Радосављевић

Осам доказа да ће избити нова економска криза у 2015.

Нова економска криза могла би поново да избије у пролеће 2015, упозорава Артуро Брис, швајцарски експерт са Института за развој пословног управљања. "Не треба да нас завара то што су се на изглед многе земље опоравиле од кризе из 2008. Сувише често не узимамо никакву поуку из прошлости како бисмо предупредили надолazeћу кризу", и наводи 8 упозоравајућих фактора.

Берзанска тржишта су прошле године забележила **нереалне позитивне перформансе**, тако да би ситуација могла да експлодира. Аналитичари су били разочарани раскоракком између профита и очекивања тржишта. Уколико би се тржишта вратила на разумни ниво у погледу профита, **то би довело до краха 30 до 35 одсто берзанског тржишта.**

Паралелни кинески банкарски систем, чије пословање није транспарентно нити је отворено конкуренцији. **Уколико дође до пуцања банкарског сектора у Кини, светска економија би озбиљно била угрожена.**

Још један од претећих фактора је могућност да САД, које су највећи светски произвођач гаса, преузимају досадашњу улогу Русије као водећег светског енергетског добовљача. Русија би могла да се осети угроженом и да изазове геополитичку олују. САД би у том случају контролисале цене енергената, вршећи утицај на земље као што су Британија, Индија и Јапан.

Опасност која може да доведе до нове кризе је **надувавања цена некретнина, које се тренутно догађа у Бразилу, Кини, Канади и Немачкој**, где цене скачу кредитне расположивости. Купци који лако долазе до кредита подижу цене које не одговарају реалној вредности.

Један од показатеља предстојеће кризе је и деградација кредитних рејтинга, који све чешће од "БББ" прелазе у ниво "ААА". **Предузећа гомилају превелике дугове.** У САД само три компаније имају и даље оцену "ААА". Уколико се снижавање кредитног рејтинга узме као индикатор надолazeћег банкротства, у случају раста каматних стопа од два одсто половина предузећа би пропала.

Ратови и конфликти су могућа последица нове економске кризе. По читавом свету осим у појединим регионима Европе и САД расту геополитичке тензије.

Швајцарски експерт упозорава да би нова криза повећала сиромаштво на глобалном нивоу, што може да доведе до социјалних конфликта у случају да сиромашни постану још сиромашнији, могло би да успори привредни раст, што угрожава глобалну економију.

Суфицити у благајнама централних банака и државних предузећа могли би на крају да угрозе читаву економију. Европска централна банка позајмљује новац финансијским институцијама, које опет тај новац улажу у централну банку... (Танјуг, 17.7. 2014).

О НАВИЈАЊУ, ОБЈЕКТИВНОСТИ, КРИТИЦИ И РЕЖИМСКОМ „ПАТРИОТИЗМУ”

... Свој тим, своја земља, мајка или дете не воле се зато што су најбољи и најлепши – већ зато што су моји. Али та љубав, ако је права, то јест, здрава, обавезно укључује и дозу критичности према томе како се ти предмети наше симпатије понашају и у шта се претварају.

Наравно, то што је неко објективан и покушава да буде праведан, не значи аутоматски и да је у праву. Можда ја нешто не видим добро и можда се не разумем довољно у материју о којој је реч. А да и не говоримо о ономе што је напросто ствар процене, укуса или уверења.

Хоћу рећи, постоје нејасне ситуације у животу, спорту или политици, које се могу тумачити и овако и онако, и када до изражаја долази тзв. „слободно судијско уверење”, односно, могућност да се тас за нијансу нагне на неку страну, а чаша протумачи као „полу–пуна” или „полу–празна”. И ако се у тој ситуацији разликујемо, не мора да значи да је било ко пристрасан, недобронамеран или некомпетентан. Но, то су изузеци. Ствари су најчешће прилично јасне, него их само из интересних или навијачких разлога муте и замагљују. Једна од таквих јасних ствари јесте и прича са актуелном српском владом и њеном „политиком” – све је јасно, очигледно, мрачно и застрашујуће. Али неки, што из заслепљености, што из интереса, и даље покушавају да причају бајке о њеном („скривеном” и „лукавом”) патриотизму и поштењу.

На пример, ја бих желео да верујем власти, оличеној у премијеру Вучићу, када каже да „ни господин Шарић ни господин Чуме неће управљати владом Србије”. Али шта да радимо када баш делује као да управљају, односно, да су изјаве „господина Шарића”, растелаљене преко услужних таблоида, послужиле као окидач за обрачун и смене у полицијском врху?!

У општем интересу је да Србија буде нормална земља. Али, може ли, објективно гледано, бити нормална земља она у којој се цело јутро апокалиптички најављује како је у току састанак председника владе и министра унутрашњих послова са председником државе, након којег ће се „председник обратити нацији” – а онда председник изађе и гласом као да објављује рат или капитулацију изјави како је „потребно да се наставе реформе у полицији” и да на кључним местима треба да седе „одговорни људи”?! А лажна неизвесност се пролонгира до предвече, када премијер, још драматичнијим гласом, саопшти оно што су сви таблоиди објавили и најавили још тога јутра, односно, претходне вечери.

Може ли бити нормална земља у којој први човек владе, док му министар и директор полиције стоје као фикуси иза леђа, смењује полицијски врх, којег је пре тога похвалио („не воле они Миловића више од мене, не сумњам у Миловићево поштење”) и грди новинаре што не смеју да пишу о извесном

Космајцу са Звездаре? И још, поврх свега, намерно или из глупости, тим хистеричним наступом фактички обавести дотичног да што пре, како зна и уме, збрише из Србије – што је овај, разуме се, сместа и учинио.

Ја искрено желим да се српска економија стабилизује и крене напред. Али није стабилизација – већ нешто управо супротно томе – када се буџетски дефицит повећава, порески приход смањује, а државни дуг расте. И када се власт спрема да тај негативни биланс крпи продајом последњих преосталих профитабилних ресурса као што су Телеком, ЕПС, аеродром и Дунав осигурање.

Ја не верујем у магични ефекат „страних инвестиција” и ближи сам концепту „у се, и у своје кљусе”, то јест, ослањању на државу и сопствене снаге. Међутим, заиста не могу бити против ако неки угледни инвеститор, под повољним условима и без „задњих намера”, дође и уложи, на пример, пар милијарди долара у пројект „Београд на води”. Али, зар заиста неко може да верује да ће шеик или било ко други градити вавилонске стамбено–пословне куле по Београду, када већ и сада милиони квадратних метара пословног и стамбеног простора зврје празни, непродати и неиздати?

И коначно, мада би се примери могли набрати у недоглед, поред најбоље воље, не могу да верујем у бајку о „лукавом патриотизму” која се тенденциозно пласира из неких кругова режимских и „ДБ–патриота”, а који се (тај режимски „патриотизам”) манифестује тиме што „признајемо суверенитет Украјине, али нећемо Русији да уводимо санкције”. Док се, са друге стране, заводи лична диктатура, најсрамније издаје Косово, спроводи Бриселски споразум, избегава недвосмислено изјашњавање о Јужном току и интензивира „европски пут”, на којем неминовно мора доћи до пуног признања косовске независности и до редукације односа са Русијом – и још којечега другог.

Знам да ће многи сада похрлити да кажу како аутор „навија” против актуелне власти или Вучића лично (при чему између та два појма више готово да и нема разлике) и покушати да скрену расправу на споредне теме. Но, поента је да се разговара о томе шта од наведеног није тачно, а не шта се крије „иза”, и ко кога воли или не воли. Зато сам и правило ову малу спортско–аутобиографску екскурзију. Није проблем имати став, опредељење, симпатију или антипатију – али *треба судити на основу чињеница, логике и здравог разума*. А управо то, реалност, чињенице, логика и здрав разум, јесу највећи противници, или, боље рећи, главни „сведоци сарадници” против актуелне српске власти и њеног главног носиоца.

НСПМ, 25.6.2014.

Ђорђе Вукадиновић
(Подвукла и врло дуг спортски увод
скратила – *Искра*)

СТУДЕНТИЦЕ–БЛУДНИЦЕ И УЧЕНИЦЕ–ФУФИЦЕ

Нигде блудничење није толико распрострањено колико код студенткица. У поређењу с њима, сиромашне жене из периферијских кафана делују као светице. Док се жене из нижих социоекономских слојева проституцијом често баве из економске нужности, студенткице из урбаних центара њоме се баве из чисте обести. Оне сматрају блудничење својом светом дужношћу. Нисте права „академска грађанка“ уколико сте морално чисти и суздржавате се. Уколико желите да будете прихваћени у „академским круговима“ и ви се морате упустити у блудничење. Наше више школе и факултети претворени су у расаднике промискуитета.

1. Ученице–фуфице

Ништа нису боље ни средњошколке. Лако ћете их препознати јер изгледају као блуднице. Њишу боковима, пуће уснама, трепћу трепавицама и преврћу очима доживљавајући оргазам од сопствене лепоте. А „аутлук“ им је већ професионалан; обавезне су уске, уз тело припијене хеланке или фармерице и уска мајица у стилу „сисе–изволте“.

Већ су ученице у вишим разредима основних школа праве кокете. Кикоћу се, отворено флертују и заводе све мушкарце на које наиђу. Посебно су индикативне прославе мале матуре где ученице изгледају као проститутке–приправнице.

Наше фриволне ученице и студенткице чиста су колатерална штета у поређењу са њиховим менторкама – професорицама, наставницама и учитељицама. Многе од њих су неудате, разведене или бездетне. Наше „просветне“ раднице готово потпуно су изгубиле свест о моралном аспекту школовања. Таквом стању ствари иде на руку и владајућа филозофија образовања. У њој нема места за васпитну компоненту. Остаје само интелектуално–информативна, а упитно је колико је и она заступљена.

2. Филозофија „женских развратничких права“ и „силиконске“ економије

Ученице и студенткице апологију свог лако–мисленог life-style–а могу наћи у идеологији „женских права“. То да се облаче како хоће и раде шта хоће – то је њихово право. О дужностима – наравно – ни речи.

Раскалашност промовише и популарна култура. Телевизијски програми пуни су новинарки–проститутки са сукњама краћим од оних које носе праве проститутке. Девојке које често гледају тај телевизијски шунд, лако могу бити осокољене да следе „силиконску“ економију естрадних звезда и других „уметница“.

3. Књижевнице–блуднице

У галерији интелектуалки–проститутки почасно место заузима сој „књижевница“. Књижевнице, песникиње и остале „уметнице“ сматрају да је моралност превазиђена категорија, а блудничење знак уметничке и људске зрелости. Нисте

„уметница“ ако робујете малограђанским морализаторским стегама. Морате доказати своју „еманципованост“ блудничењем.

Међу „књижевницама“ сексуалне фантазије постале су главно врело књижевног надахнућа. Тако се „женско писмо“ претворило у женску порнографију. У поређењу са њима, Маркиз де Сад делује као морализатор.

4. Закључак

Блудничење – отворено или притајено – није толико распрострањено код убогих провинцијских жена, колико код раскалашних урбаних студенткиња. Међу педагошкињама, психолошкињама, социолошкињама, филолошкињама, „фалолошкињама“, „цендролошкињама“ и иним „лошкињама“ блудничење се сматра обавезним „наставним програмом“. Оне долазе на више школе и факултете као у борделе. Заводе беспомоћне мушке колеге, наставнике и професоре. Ови јадници их посматрају као рањене зверке, јер студенткице–блуднице штити стара етика мушког центлменства, као и нови феминистички етос забране „сексуалног узнемиравања“. У таквој ситуацији, „родне“ улоге су у стању револуционарне конфузије. Ученице и студенткиње извитопериле су се у агресивне „сексуалне узнемиравачице“. Постали смо превише толерантни. Залажем се за увођење дресс code–а у све јавне институције, па и у школске. Осим тога, васпитни елемент у школском процесу обавезно треба вратити. Овако, суочени смо са општим расулом друштва. А за то су најодговорније студенткице–блуднице и њихове млађе колегинице ученице–фуфице.

Библиографија

1. Аргов, Шери, „Зашто мушкарци воле кучке: од несигурне до девојке из снова: женски водич за терање по свом у вези“, Лагуна, Београд, 2007.
2. Аргов, Шери, „Зашто се мушкарци жене кучкама: женски приручник за освајање његовог срца“, Београд, Лагуна, 2010.
3. Депент, Виржини, „Кресни ме“, Лагуна, Београд, 2007.
4. Кислинг, Барбара, „Водич ‘добрим‘ девојкама за секс ‘лоших‘ девојака: водич за задовољство и завођење“, Есотхериа, Београд, 2008.
5. Ребић, Маша, „Спонзоруше“, Алнари, Београд, 2008.
6. Станковић, Симонида, „Грабљивица“, Ало новине, Београд, 2007.
7. Целзијус, Нивес, „Гола истина: аутобиографија с групним искуством“, Ало новине, Београд; Пеммер медиа, Загреб, 2008.

1. Levy, Ariel (2005), *Female Chauvinist Pigs: Women and the Rise of Raunch Culture*, Free Press, New York, 2005.
2. Милутиновић, Сања Анамари, „Дефлорација“, Millennium print, Нови Сад, 2012.
3. Радусиновић, Весна, „Grand Show“, Филип Вишњић Комерц, Београд, 2007.

Српски културни клуб
12.6.2014.

Владислав Ђорђевић

ДА ЛИ ЈЕ МЕЂУНАРОДНО ПРАВО ОБАВЕЗУЈУЋЕ ЗА СУДИЈЕ МТБЈ?

МТБЈ је основан са претензијама успостављања „високих стандарда правосуђа”. Тако тврди Трибунал сам за себе. Колико је основана ова претензија? Да би била основана, Трибунал мора у најмању руку обезбедити поштовање људских права у складу са већ постојећим нормама међународног права. Ми смо на примерима различитих права више пута разматрали начин на који се у МТБЈ поштују људска права. У овом тексту ћемо размотрити како МТБЈ испуњава право оптуженог на привремено пуштање на слободу.

Право на привремено пуштање на слободу са једне стране представља самостално право оптуженог, али са друге стране оно постаје елемент другог комплексног права сваког човека – претпоставке невиности. Савремено међународно право о људским правима, посебно Међународни пакт о грађанским и политичким правима, наводи да притвор представља изузетак, а не правило. У МТБЈ ова норма наведеног Међународног пакта је укинута.

Први велики проблем код принципа претпоставке невиности у МТБЈ представља проблем притвора као основног правила за све оптужене. Привремено ослобађање је предвиђено у МТБЈ али је условљено низом правила која нису у складу са нормама међународног права. Штавише, терет доказивања тих услова није стављен на тужиоце, него на самог оптуженог.

Према нормама националног права већине држава, оптужени за почињени злочин мора имати право на привремено ослобађање до почетка суђења. То право је садржано, на пример, у кривичном праву земаља на свим континентима и у свим правним системима.

Међународно–правни акти о људским правима такође полазе од тога да притвор треба да представља изузетак, а не опште правило. У МТБЈ је обрнуто, притвор је постао опште правило, а привремено ослобађање до суђења – изузетак.

Ово је очигледно кршење саме суштине принципа претпоставке невиности. Тачка 3. Члана 9. Међународног пакта о грађанским и политичким правима (1966. године) утврдио је да је „притварање лица које очекује суђење не треба да буде опште правило...”.

Тачка 3. Члана 9. Конвенције о заштити људских права и слобода из 1950. године прописује да сваки притворени или ухапшени има право на брзо суочавање са судијама и на суђење у разумном року или на привремено ослобађање до суђења. Европски суд за људска права у пресуди у предмету Иљков против Бугарске је пресудио да

сваки систем који предвиђа обавезан притвор пре суђења није спојив са Тачком 3. Члана 5. Европске конвенције о људским правима *per se*.

Међутим, Правила процедуре и доказивања (ППД) МТБЈ прописују друго правило. Према одредбама правила 65 ППД оптужени не може бити ослобођен осим по одлуци Претресног већа и само под условом да Претресно веће буде уверено да ће се оптуженом судити и да неће представљати претњу за жртве, сведоке и друга лица. Занимљиво је напоменути да је у предмету тужилац против Т. Блашкића Претресно веће признало да норме ППД МТБЈ нису у складу са нормама Међународног пакта о грађанским и политичким правима (1966. г.) али је покушало да оправда законитост те одредбе тиме да „Слово и дух Статута захтевају да је основно правило – притвор, а привремено ослобађање – изузетак”. Тешко је овакву аргументацију сматрати убедљивом.

Правно регулисање привременог ослобађања оптуженог пред МТБЈ регулисано је правилом 65 ППД. Првобитна варијанта текста тог правила предвиђала је између осталих услова за привремено ослобађање „изузетне околности”, то јест могућност привременог ослобађања је предвиђена за само ретке и изузетне случајеве. У новембру 1999. године био је измењен текст правилника и више у њему нема помена изузетних околности. Међутим, одмах након ове одлуке Претресно веће у предмету Тужилац против Квочке и других је ипак поново истакло да промена правила 63 не значи да притвор треба разматрати као изузетак, а ослобађање као норму. Претресно веће није образложило овакво тумачење.

Треба напоменути да су услови за доношење одлуке о привременом ослобађању доста нејасно формулисани. Као прво, не постоје апсолутне гаранције тога да ће се оптужени у случају ослобођења заиста појавити пред судом. Омогућавање суду да то питање решава уз помоћ нејасних формулација „бити задовољен (уверавањима)” правила процедуре, даје широке могућности за дискриминацију по питању привременог ослобођења ових или оних оптужених. Ова дискриминација у пракси МТБЈ најочигледније се манифестовала на етничком принципу. Штавише, нејасне формулације ће „бити задовољене” па још и у односу на хипотетичка питања („изведен пред суд”, „неће представљати претњу”) у суштини омогућавају да се одлука донесе на најразличитијим основама. У предмету Тужилац против Хаџихасановића и других Претресно веће је на одређени начин покушало да ублажи овај проблем субјективности. Веће сматра да приликом тумачења правила 63 ППД МТБЈ треба да се узме у обзир принцип пропорционалности. Веће је констатовало да су мере у међународном јавном

Да ли је...

праву пропорционалне ако су оне „одговарајуће, неопходне и ако се њихов степен и границе налазе у разумним односима са жељеним циљем”. Примењујући ове критеријуме, веће је признало задовољавајућим гаранције које су дали оптужени и влада Босне и Херцеговине. Занимљиво је да је веће истовремено признало и пуну гаранцију да ће се оптужени појавити пред судом или да не постоји претња угрожавања извора сведочења. Узгред, овај пример представља још један доказ пристрасности суда: у предметима у односу према Србима судије примењују само правила процедуре МТБЈ и не реагују на аргументе одбране. У односу према оптуженим босанским муслиманима, судије су спремне да признају правне норме међународног права по питању људских права.

Ова анализа има посебан значај кад је у питању одлука Претресног већа у предмету Војислава Шешеља. Пре неколико дана Претресно веће је – на своју иницијативу – почело разматрање питања о могућности привременог ослобађања В. Шешеља. Међутим, В. Шешел је већ изјавио да неће поштовати ни један захтев који се обично потезе према онима који претендују на привремено ослобађање (осим обавезе да неће напуштају територију Републике Србије).¹

И последње. Чињеница да је Претресно веће на сопствену иницијативу покренуло питање привременог ослобађања В. Шешеља не треба да промакне нашој пажњи. Претресно веће први пут пројављује овакву иницијативу. Шта то може значити? Здрав разум не дозвољава да поверујемо у хуманост судија после 11 година најгрубљих кршења права Шешеља. У одсуству Шешељеве молбе ова иницијатива суда може имати у најмању руку два разлога. **Прво, могуће је да трибунал покушава да покаже „бригу” о правима В. Шешеља. Суд ће на крају одлучити да нису поштовани захтеви о привременом ослобађању и пресудити остајање оптуженог у притвору, но иницијатива ће бити записана као оправдање Трибунала. Други могући разлог је озбиљнији. По свој прилици здравствено стање В. Шешеља се последњих месеци озбиљно погоршало. О овом говоре бројни показатељи, укључујући и изостанак – супротно правилима МТБЈ – сазивања статусне конференције на којој би јавност могла да види В. Шешеља. У таквим околностима злокобно изгледа покушај Трибунала да „привремено” удаљи Шешеља из Хага (и то још под наизглед благодотворним изгледом деловања забринутог суда).**

1 Одговор В. Шешеља трибуналу на молбу да изнесе своје мишљење по питању услова његовог евентуалног привременог ослобађања. Види: <http://icr.icty.org/LegalRef/CMSDocStore/Public/English/Response/NotIndexable/IT-03-67/MSC8655R0000439015.pdf>

Да ли је Викторија Нуланд научила Србе како да псују ЕУ?

Боравак у Србији Викторије Нуланд, помоћнице америчког државног секретара, само је још једном на очигледан начин потврдио двојструке стандарде Запада. Највиши српски функционери са којима је разговарала, могли су од ње да науче како је **морал растегљив појам, у зависности од потребе**, а и како да Европској унији упуте и понеку сочну псовку.

Викторија Нуланд, која се пре неколико месеци „прославила” снимком телефонског разговора у коме је о својим европским пријатељима, употребивши глагол који и Срби радо користе, такође је тада показала да јој нимало нису страна мешања у унутрашње ствари других држава, јер је детаљно разматрала ко треба, а ко не треба да уђе у нову украјинску владу.

Још је занимљивије њено схватање сепаратизма у појединим земљама света, а у зависности од тога, да ли као саговорника има пријатељског косовског сепаратисту у Приштини, или ако прича о проруским активистима на југоистоку Украјине. Дакле, Нуланд је у Београду изјавила да „Сједињене Државе желе да границу између Русије и Украјине обезбеђују посматрачи ОЕБС-а”, и да Русија треба да оконча, како се дословно изразила – „подршку сепаратистима”.

Наравно, њено лицемерје се састоји у томе што је, с једне стране, назвала сепаратистима народ са југа Украјине који се побунио против војне хунте која је насилно преузела власт у земљи, чему је симболично допринела и сама Нуланд јер је лично делила пециво екстремистима на кијевском Мајдану и храбрила их у свргавању легално изабраног председника, а са друге стране је уочи доласка у Београд срдечно разговарала са Хашимом Тачијем на југу Србије, који је класични пример сепаратистичког понашања и деловања. Том приликом није изразила потребу да се по истој аналогiji упуте посматрачи ОЕБС-а на границу између Србије и Албаније, нити да се оконча подршка косовским сепаратистима, као што је то затражила у случају Украјине.

Без обзира на сву недоследност којом је одисала њена посета Србији, не може се рећи да она није имала и користан ефекат, јер је пружи-ла поучан пример српским функционерима – како се моралне одреднице политичког понашања могу селективно примењивати у зависности од практичне користи које из тога проистичу.

И на крају, псовка коју је у телефонском разговору Викторија Нуланд недавно упутила својим европским колегама, можда је послужила као путоказ политичарима у Београду, да је понекад могуће и на тај начин изразити своје незадовољство са појединим захтевима који стижу из Европске уније. Штавише, српски језик је у том смислу много богатији од енглеског, и могло би се наћи пуно маштовитијих израза од оног који је тада употребила Нуландова за своје европске пријатеље. (Сајт: </србиан.рувр.ру>, 15.7.2014.)

ПРОТЕСТ СИНДИКАТА ПРОТИВ ЗАКОНА О РАДУ

МУП проценио да је на скупу учествовало 4.200 грађана

Захтевом два репрезентативна синдиката посланицима у српском парламенту да врате владине предлоге измена закона о раду и ПИО из скупштинске процедуре, завршен је једноипосатни протест представника Савеза самосталних синдиката Србије и УГС Независност.

Лидери два синдиката Љубисав Орбовић и Бранислав Чанак најавили су нове видове синдикалне борбе за неусвајање ова два прва реформска закона у Србији, а нови протести су најављени за понедељак, 21. јула.

Данашњи протест против усвајања Закона о раду и о ПИО почео је шетњом од Трга Николе Пашића до Скупштине Србије.

Председник самосталног синдиката грађевинарства Душко Вуковић рекао је да одбијају примедбе како синдикати хоће да руше државу, јер су, истакао је, синдикати и радници годинама градили државу.

Према његовим речима, друштво и држава су већ довољно урушени, а на протесту су се окупили како би исказали незадовољство чињеницом да други желе „да одлучују о нама без нас”.

Вуковић је рекао да се изменама ова два закона „радницима испоставља фактура за све политичке промашаје”.

Секретар СССС Зоран Михајловић позвао је раднике да држави поруче да им је свега преко главе и да хоће да раде и живе од свог рада, али да не наилазе на поштовање.

„Нећемо одустати од протеста све док не донесу законе по мери радника”, поручио је Михајловић.

Александар Титовић из синдиката Независност рекао је да је нови Закон о раду „антинародни закон”.

Учесници протеста у шетњи до парламента накратко су застали пред здањем у коме су канцеларије председника Републике, где од актуелног председника Томислава Николића траже да не потпише указ о проглашењу нових закона.

Они носе синдикалне заставе и транспаренте, на којима су пароле: „Вређате нам интелигенцију”, „Ништа о нама без нас”, „Да ли

имате образ”, „За достојанствени живот грађевинских радника”...

Орбовић: Власт уништава народ, Вулин слуша странце

Председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић позвао је данас посланике у српском парламенту да врате предлог измена Закона о раду и о пензијскоинвалидском осигурању у поновну процедуру.

Орбовић је рекао да је закон лош, а да је у парламент доспео такав какав је, јер министар за рад, запошљавање и социјалну политику Александар Вулин „није умео да преговара, већ је слушао послодавце, Америчку комору и стране инвеститоре”.

„То је добар закон за њих, даје им екстра профит, а узима из џепа сваког радника како би се они богатали”, навео је Орбовић обраћајући се учесницима синдикалног протеста испред Дома Народне скупштине.

Према његовим речима, синдикат је за реформе, али не „преко леђа” запослених и радника.

Он је навео да је и за приватизацију од 2000-тих говорено да су реформе, а да су фабрике завршиле у старом гвожђу, а запослени остали без радног места.

Нагласио је да је јасно да се у овој земљи смена власти врши путем избора, али то не значи да власт која је изабрана од народа сме да тај народ игнорише и буде против њега.

„Немају права да уништавају свој народ”, казао је Орбовић напоменувши да овај протест показује да синдикати нису подељени, те да уз два репрезентативна синдиката – СССС и Независност – учествују и представници уједињених синдиката Србије Слога и Конфедерације слободних и независних синдиката, као и рудари

Орбовић се осврнуо и на измене Закон о ПИО рекавши да он служи да се радници третирају као робови и да раде читав живот.

„Онај ко ради за машином у руднику и у здравству зна шта значи радити до 65. године”, рекао је Орбовић и поручио да је лако законодавцима на својим функцијама да буду до 65.

Протествсиндиката...

године.

Синдикат полиције најављује штрајк

Синдикат полиције најавио је данас да је за 27. јул заказан штрајк полицајаца, а председник тог синдиката Глиша Видовић позвао је припаднике полиције да подрже протест синдиката због усвајања измена Закона о раду.

Видовић тврди да ће 30.000 запослених у МУП–у ући у штрајк.

Обраћајући се на протесту синдиката испред Скупштине Србије, он је рекао да би припадници МУП–а у већем броју били присутни данас на протесту, али су многи у обезбеђењу скупа.

МУП: Без нарушавања јавног реда и мира

На протесним скуповима који се данас одржавају у Београду, за сада нема нарушавања јавног реда и мира, а протестна колона кретала се раније најављеном трасом, саопштио је МУП.

Стефановић: Ми смо на удару полицијског испитивања

Шеф посланичке групе Демократске странке Борко Стефановић обавестио је данас новинаре у парламенту да **полиција испитује чланове његове странке о наводном учешћу у синдикалним протестима оценивши да је то недопустиво и противзаконито.**

Демократска странка није организатор било каквих синдикалних активности, поновио је Стефановић додајући да их подржава, јер, како је рекао, уз све њихове мане и недостатке, ипак су то људи са којима је требало постићи договоре, што је власт игнорисала.

„То је недопустиво, противзаконито и антиуставно понашање ове власти. Ја мислим да наша јавност то мора да зна. Врши се притисак на људе”, тврди Стефановић и понавља: „Ми смо на удару полицијског испитивања, мислим да је то нечувено и да није виђено у Србији од 5. октобра”.

Он је рекао да су му га данас председници појединих општинских одбора странке обавестили да су добили позиве из полиције да одговоре на питања о улози ДС у организовању чланова за одлазак на протесте синдиката.

17. 7. 2014.
(Подвукла – Искра)

Танјуг

Лазар Крстић признао да је америчка луткица

Лазар Крстић, новопостављени министар финансија Србије, гостујући у емисији „Утисак недеље” на Б92, признао је да је **Александру Вучићу препоручен од стране компаније МекКинзи (McKinsey)** и објаснио како је Александар Вучић „његово име добио од колеге из ове компаније”, као и да је први позив добио од некога из круга људи окупљених око Александра Вучића кога је окарактерисао као „непосредног саветника” Александра Вучића.

„Звали су ми из кабинета првог потпредседника Владе, добили су моје име од колеге из Мекензија. Након тога, након тог првог разговора, кренула је полемика шта је Србији потребно, да ли ћу бити саветник, да ли ћу бити можда министар”, каже Крстић одговарајући на питање ко га је позвао да буде министар, пише интернет портал Б92.

„Када сам добио тај први позив, била је ноћ, ја сам био у Бечу, било је око 11 увече, **позвао ме непосредни саветник Вучића. Затим сам се срео са Вучићем, па са Дачићем... Било је то за мене потпуно изненађење**, ушао сам врло скепитичан у ту причу, време ме учинило сигурнијим да је позив искрен и да је могуће нешто променити”, каже Крстић, а преноси Б92.

Српски народни покрет НАШИ је већ писао да је **Лазар Крстић члан Делта Капа Епсилон тајног друштва на америчком универзитету Јејл**, а ово што се Крстић „излауо” и испричао на Б92 најбоље потврђује да је **Влада Србије играчка евроатлантских фактора који иза кулисе креирају политички курс режима Дачић–Вучић–Николић.**

Млади људи попут Лазара Крстића су идеални за манипулацију од стране белосветских злотвора и политичких мешетара, а општепознато је да **велике консалтинг и финансијске компаније раде директно у координацији са америчким обавештајним службама** и најчешће директно су ангажовани у различитим секторима ЦИА и других војно–обавештајних структура. Један од најпопуларнијих **примера сарадње америчких војно–обавештајних организација са финансијским компанијама су тзв. „арапска пролећа” где је доказано да су управо финансијске институције и компаније направиле увертиру у хаос и немире**, тако што су куповином пољопривредних футурес акција на берзама изазвале велике цене хлеба и основних намирница на тржиштима ових арапских земаља и тако изградиле темеље које је довело до експлозије незадовољства масе.

Лазар Крстић још увек у јавности није дао образложење на какве ствари се заклео и о каквим тајним учењима је реч у вези његовог чланства у тајном друштву Делта Капа Епсилон чији чланови су били оба Џорџ Буша, те у каквим везама је ово тајно друштво данас са породицом Буш обзиром да се сви заклињу на „доживотну верност и оданост”.

СИМ, 2.7.2014.
(Подвукла – Искра)

СНП НАШИ (2013)

ЗА ЈУНАЧКИ ПРЕПОРОД – ПРОТИВ ПАРТИЈСКОГ ИДЕАЛА ‘РЕАЛНОГ ЖИВОТА’

Једна од најгорих ствари које нам је донео комунизам, југословенског стила – титоизам, јесте раздвајање етике и живота. Узвишене вредности су посве затурене. Идеал је постао бољи живот а другови су постали господа, не господа у смислу да су имали или се трудили да имају Господа у себи, већ господа у смислу материјалних богатстава, дакле олигарси, што су у потпуности изразили у доба транзиције. Комунизам је чак и сопствену идеологију, друштвена правила, етику па и начин управљања друштвено–економским системом бирократизовао и разводнио лицемерством. За мање од 45. година комунизам је успео да створи не само црвену буржоазију, него и олигархију, са „благословом” тајне безбедносне службе (Озне, Удбе) и та „елита” је и данас владајућа, само мења боје – жуте, плаве, розе...

Елита настала у доба комунизма и њихови потомци управљају нашим друштвом, користећи матрицу која им је остала у наслеђе од титоизма раздвојености етике и конкретног живота. То је најотвореније изразио покојни премијер Ђинђић кад је рекао да у „политици нема места за етику а коме је до етике нека иде у цркву”. Овај „идел” су потпуно усвојили данашњи политичари, који не само што су се отуђили од народа, већ другачије изгледају, другачије а међусобно веома слично се облаче, наши данашњи партијски политичари личе на секташе, као неки помодарски мормони. Због тога, данас свако залагање власти за друштвене вредности делује извештачено, као „накнадна памет” и више ми личи на некакве друштвене вентиле, који имају за циљ да јавности покажу да се неко ипак брине за општу ствар и да наше друштво тежи пристојности.

Међутим, стварност је сурова, ми живимо не само у времену посткомунизма већ и постнихилизма, све мане и сво лицемерје комунизма су остали а изгубили смо какав такав систем који је у комунизму постојао. Наш друштвени и политички систем личи на Потемкинова села, то су само неке кулисе у којима играју своју улогу партијски политичари. Народ више и не поставља питање да ли политичари лажу, јер уопште не верују да они причају оно што мисле – они имају текст који су научили за своју улогу. Ко је тај текст писао и ко им је доделио улоге то ми чак и не видимо.

Али, не желим да причам о политичарима, хоћу да видим шта се десило са нама малим људима, припадницима некадашње средње класе, зашто је обични људи, народ пристао на живот без идеала? Тај процес је, опет, започет у доба титоизма. Велики мештер је успео да наметне стандард као врховни идеал, као божанство којем треба служити. Тај „идеал” је постао владајући дух и народ, није постављао „сувишна питања”, задовољни јефтиним кредитима и релаксираношћу, у

којој смо сви „живели мирно као хипици”. Велики критичар југо–лицемерја, загребачки песник и рокер Бранимир Штулић је за обичне људе рекао да „не желе ништа више од живота”, од голог материјалног живота.

Природно је да таквој атмосфери прича о друштвеној правди, идентитету, смислу живота, представља баласт којег се треба клонити. Из те уравниловке сурово нас је пробудио крвави грађански рат. Али, ужас који је он донео, потом санкције, па и транзициона пошаст, довели су до тога да се на време Титове „Југе” гледа као на изгубљени рај. Југонасталгија је жал за „добрим (бољи стандард) старим временима” а жал за праведнијим и боље уређеним друштвом. Таква свест је довела до стварања новог морала, заправо у нашој јавности је дошло да раздвајања два типа морала – морал реалног живота и морал идеала. „За идеале гину будале”, певао је један београдски рокер средином осамдесетих, нажалост мислим да је то постало владајуће мишљење. Реални, голи, материјални живот је постао врховни стандард нашег друштва и основа „морала”.

Компромис са моралом реалног живота су правили сви наши државници од пада комунизма, уколико и сами нису учествовали у истом. Кажу, неки људи да је Слободан Милошевић на притужбе на неке његове кадрове због корупције знао да се позове на, наводну, народну изреку: „Мед носити а прсте не полизати то може само луд човек”. Већ сам поменуо какво је мишљење о моралу имао онај који је после њега преузео кормило државе, а Војислав Коштуница, којег и данас сматрају скромним човеком је дозволио да се у његовом апарату накоти читаво легло корупцијонаша, ваљда је сматрао да је то реалност. Због превласти морала реалног живота наш народ је олако прихватио преумљење бивших радикала и њихово усвајања идеје Европа нема алтернативу, чак је у већини гласао за њих, мислећи „да то тако мора”. Али, ко са ђаволом тикве сади о главу му се лупају, то сад доживљава, напрасно еврофанатични премијер, којег та Европа, тачније ЕУ тера на суманути потез увођења санкција Русији.

Суштина овог морала остварује се кроз политичке партије. Оне будући да су интересне групе своје деловање своде на хрчковске „комбинације”, ко не учествује у тим комбинацијама сматран је будалом. И ту се ништа не може променити докле год тај систем постоји. Једина нада нам остаје да сви они који су „људи пред светом” уједине и јасно кажу – ДОСТА ЈЕ БИЛО! Само да би се то десило мора бити и неког ко ће да их чује, зато је неопходно у народу ширити морал идеала, који надахњује и ствара јунаке и на жртву спремне људе.

Ненад Адамовић

ГОДИШЊИЦА ОСЛОБОЂЕЊА И ЗАЧЕТКА ЛАЖИ

Управо је мит о наводном сребреничком геноциду над „Бошњацима”, један од главних стубова пропагандне машинерије антисрбизма и један од неизоставних симболичких обележја евроунијатске србофобије и мондијалистичке индоктринације. Ипак, наша вера у тријумф истине и тријумф Српске идеје, непоколебљива је, као и наша подршка заточеним српских херојима који су заједно са народом створили Републику Српску – авангарду националне идеје у Европи и залог будуће српске победе.

Један од најважнијих датума, који већ годинама светкују овдашњи и инострани поклоњени идеологије антисрбизма, јесте дан очу Петровдана, великог српског и православног празника, на који је пре 22 године, током Отаџбинског рата у Босни и Херцеговини, извршен највећи од серије масовних злочина над српским народом у околини Братунца и Сребренице. Настојећи да гурну у запећак ове стравичне злочине над Србима, и настојећи да медијским испирањем мозга усаде српском народу неистину о тобожњем српском геноциду који се 11. јула 1995. године наводно догодио при српском ослобођењу Сребренице, антисрби су од овог датума начинили театарну пропагандну лакрдију, којом сваке године обасипају јавност серијама лажи и монструозних конструкција, панично избегавајући сваку аргументовану полемику која би имала за циљ да утврди истину о ратним догађајима у Сребреници и средњем Подрињу.

А истина је да су јула месеца, 1995. године, припадници војске Републике Српске ослободили Сребреницу од муслиманских терориста и њиховог злогласног вође и србоубице – Насера Орића. По сведочењу Патрика Бариоа члана мисије УН, изнетом пред злогласним хашким квази судом, у борбама за Сребреницу, тих дана, погинуло је око 500 српских војника и између 1000 и 1500 муслиманских. Према овом сведочењу, после борбе, убијено је пар стотина сребреничких муслимана од којих су скоро сви војно способни мушкарци. То указује да се не ради о класичном ратном злочину, већ вероватно о директној освети појединаца због стравичних злочина Орићевих терориста, над хиљадама Срба из околине Сребренице. Такође, не може се ни пренебегнути перфидна улога Хрвата – Дражена Ердемовића, који је као војник ВРС и непријатељски агент имао циљ да исфабрикује злочине, а касније их преувелича у нагодби са хашким квазисудом. Јасно је да ни такве околности не могу оправдати убијања муслимана у Сребреници, поготово ако се јавно не докаже (за свакога појединачно) њихова умешаност у зло-

чине над Србима. Али иако је несумњиво велики злочин убити и једно недужно лице, још је већи злочин измислити убиство и једног таквог лица и приписати га некоме ко то није учинио. Нико не оспорава да је злочина и над муслиманима у Сребреници било, али се оспоравају и одлучно разобличавају лажи србомрзача, којима се настоји, број убијених муслимана двадесетоструко повећати, и та убиства потпуно извадити из контекста ондашњих дешавања. Разобличити се ваља измишљотина о постојању некаквог геноцида над муслиманима. Да је код генерала Младића и српских ослободиоца заиста постојала намера за истребљењем муслиманског живља (геноцид подразумева убијање са намером да се потпуно или делимично истреби верска или национална група), онда данас сребренички муслимани не би ни постојали.

Србомрзачка кампања има за циљ да утврди већ створени лажни мит о наводном геноциду српске војске. Отуда и нимало не чуде реакције на гласове истине. Уверили су се, творци и спроводиоци такве антисрпске кампање, да нису баш у главу сваког Србина успели да усаде лаж о „српској геноцидности”. Стога и сами контра–пропагандни удари, и реакције на њих, требају и морају бити подстицај сваком истинољубивом и родољубивом Србину, који може било шта учинити, да што већи број људи сазна истину о српској борби и српским страдањима током отаџбинских ратова са краја прошлога века. Међу њима, посебно место мора имати разобличавање лажи везаних за дешавања на просторима старог средњовековног српског рудника, који је тих дана заиста био ослобођен. Слободан је био до Дејтона и успостављања НАТО окупације. Потом долазе: унапређивање лажи, окупација Косова и Метохије, пети октобар и устоличење још горег режима у Србији као директне испоставе НАТО зликоваца, покушаји да се укине Република Српска, и остало што уз све то иде.

Јер управо је мит о наводном сребреничком геноциду над „Бошњацима”, један од главних стубова пропагандне машинерије антисрбизма и један од неизоставних симболичких обележја евроунијатске србофобије и мондијалистичке индоктринације. Ипак, наша вера у тријумф истине и тријумф Српске идеје, непоколебљива је, као и наша подршка заточеним српских херојима који су заједно са народом створили Републику Српску – авангарду националне идеје у Европи и залог будуће српске победе.

И. Средојевић

+ Никола Влатковић

У Аугсбургу, Немачка, умро је 3. јула 2014, после врло дуге и тешке болести, наш друг и биши српски добровољац, Никола Влатковић (86).

Сахрана покојног Николе обављена је у Аугсбургу 8. јула. Наше дубоко саучешће супрузи Мили, ћерки Дани, сину Боји и њиховим породицама. Молимо се Господу да нашем драгом Николи подари вечни живот у Царству Христовом!

Искра

ПРИЛОЗИ ИСКРИ

Са тугом, због његове мученичке смрти, али и са поносом, сећамо се генерала Косте Мушицког, команданта Српског добровољачког корпуса 'Српских добровољаца'. Генерал је био достојанствен, поштован од свих који су га знали, па и они, који га нису волели, називали су га – господин човек!

Стеван и Вера Пироћанац \$ 20

„ISKRA”
SLOBODNI JUGOSLOVENSKI LIST

Administracija i Uredništvo
Iskra Periodical
(Publisher)

17 Harvelin Park,
Todmorden, Lancs
OL14 6HX, England.

E-mail: vdj@talktalk.net
Odgovorni urednik (Editor):
Vladimir Ljotić.

Rukopisi se ne vraćaju. Članci objavljeni sa inicijalima ili punim imenom autora, ne predstavljaju obavezno mišljenje redakcije.

„Iskra” izlazi svakog 1. u mesecu.

Typeset and printed by
Artprint media doo, Novi Sad, Serbia

Godišnja pretplata за „Iskru” (običnom poštom) £16 или одговарајућа вредност у другим валutama (Euro 28). Avionskom poštom godišnja pretplata iznosi за SAD, Kanadu i zemlje Južne Amerike £20, a за Australiju, Novi Zeland i zemlje Azije £23 или одговарајућа вредност у другим валutama.

Čekove за „Iskra Periodical” slati на адресу
Poverenika за Englesku

Poverenici: AMERIKA: „Jadran”, c/o D. Ojdrović 2225 N. 106th St. Wauwatosa, WI. 53226, U.S.A. — AUSTRALIJA: Malešević Bogdan, 18 Kingsley Str., Elwood, Vic. 3184. — ENGLESKA: Mirjana Ljotić, 17 Harvelin Park, Todmorden, OL14 6HX (Čekovi да glase на *Iskra Periodical*) — KANADA: Danica Pavlica, 10534, Keating Cresc. Forest Glade, Windsor - Ont. N8R 1T5 — FRANCUSKA: Trajanka Darda, 58, rue de Crevecoeur, 93300 Aubervilliers - Paris.

Ко је изгубио живце

Крах малезијскога авиона у Украјини

Трагедија малезијског „боинга 777” повлачи безброј дилема и барем два основна питања: војно-техничко и политичко-пропагандно. Ако је авион летео и оборен на висини од преко 10.000 метара, онда је оборен ракетом земља-ваздух каквом проруски побуњеници на истоку Украјине не располажу, барем не исправним ракетним ПВО системом тог типа. Наравно, Кијев је одмах пожурио да саопшти како је „боинг 777” оборен системом „бук”, којег устаници немају, а што би требало да значи да су авион оборили припадници руске ПВО. Како је авион пао неких 60 км од руске границе то би опет требало да значи да су руски војници са ракетним системом „бук” ушли на територију Украјине и оборили путнички авион... За нову фазу медијске и политичке сатанизације Русије дивна подлога и одлична прича.

Малезијски авион се нашао у ваздушном простору који је пре неколико дана Кијев, управо због борби, затворио за цивилне летове, истина не и за летове изнад 8.000 метара. Руски радарски систем у оквиру ПВО уочава све авионе на тим висинама, посебно путничке... и редовно пријављују руској контроли летења. Значи да је руска контрола летења знала да је реч о малезијском цивилном, путничком, авиону. Било чија посада на ракетном систему „бук”, да ли руска или украјинска, на свом је осматрачко-аквизицијском радару могла да уочи радарски одраз путничког „боинга 777”, који не може да помеша са радарским одразом војно-транспортног „антонова” или „иљушина”, па да се касније каже да је реч о трагичној

грешци... Осим тога авион је наводно био на висини изнад 10.000 метара шездесетак километара од руске границе што значи... да се није спремао ни за слетање ни за бацање падобранаца... Ако је уопште реч о систему ПВО „бук” како тврди Кијев? Чији је портпарол... пола сата пре обарања малезијског авиона, „да су се терористи на истоку Украјине домогли модерног ПВО система којим ће гађати цивилне авионе”. И пола сата касније „боинг 777” је пао...

Украјинска војска располаже у источним деловима земље системом „бук”, неколико тих система с украјинским посадама било је дато Грузији у предвечерје руско-грузијског рата у августу 2008. године... што значи да Украјинци имају солидно знање у руковању тим средством.

Политички и пропагандно рушење малезијског авиона одговара Кијеву, не одговара Москви. Кијев може сада да користи ту трагедију... нису важни животи недужних путника. Русији ни у једној комбинацији рушење цивилног авиона не одговара, посебно не сада када је успела да донекле одвоји ЕУ од САД по питању санкција због ситуације у Украјини. Ту је и питање: како баш сада да се догоди ова трагедија? Историја је препуна спонтаних догађаја, који су били помно планирани...

Данас постоје прецизни сателитски снимци, да видимо шта ће они да кажу.

Политика, 19.7.2014
Мирослав Лазански

ПАЖЊА ОНИМА КОЈИ ЖЕЛЕ ДА ПРАТЕ ПИСАЊЕ ИСКРЕ

Они који желе да прате писање Искре, а исту не примају штампану, могу наћи сваки њен број, почев од јануара 2002. до данас, као и другу сродну литературу – читати их или 'преузети' (download) – на сајту „Ново видело” <<http://www.novo-videlo.com>>.

Онај који би рекао да политика, по правилу, нема везе са честитошћу и после тога мирно спава нека зна да је најнебрижљивији домаћин и најбездушнији отац који се може замислити.

Народ је осећањем, навикама, изрекама, везан за закон... Наш је закон врло кратак, али зато врло велики. Он има само три принципа: домаћинство, чојство и јунаштво. То је закон нашег народа!

ПРОНАЂЕН ХЕРОЈ

Са горњим насловом, изашао је, у два наставка, у словеначко-америчком листу `Правда`, чланак професора Jerry Zupan-а, Американца словеначког порекла. Професор Жупан објашњава зашто је ово написао: Пре неколико година почео је да пише мемоаре свог таста. Када је писао о бегству из Љубљане у Аустрију велике групе Словенаца у којој је био и таст, маја 1945. године, да не би пали у руке југословенских партизана; Аустрију су Енглези већ били окупирали, а они веровали да ће ту бити заштићени и сигурни. Нарочито га је интересовало како су избеглице биле у стању да прођу кроз Љубељски тунел, коме је улаз био у Словенији, а излаз у Аустрији. Таст му је испричао како је та велика група избеглица, после неколико дана стигла пред тунел. Ту су нашли велику масу цивила и војника и када су се распитали шта се дешава, речено им је да један СС официр са својим војницима никога не пушта да прође кроз тунел, сем немачких војника.

Ко зна шта би се свима њима десило, да није стигао и један одред Српских добровољаца, које је предводио један млади потпоручник. Таст их описује да су били сви у униформама, добро наоружани, а потпоручника као младог, високог младића, војничког држања. Потпоручник је пришао тасту и питао га зашто толика маса чека. Таст му је објаснио ситуацију. Тада је потпоручник пришао СС официру и после краћег разговора вратио се својим војницима и рекао љутито: "Неће нас спречити да и ми прођемо, будите спремни", окренуо се и брзим кораком пришао Немцу, извадио пиштољ и убио немачког СС официра. Са упереним оружјем једних на друге, Немци су брзо напустили свој положај и отвор за пролаз кроз тунелом био је отворен за све! Кроз тунел је прошло на хиљаде избеглица, словеначких домобранаца и српских добровољаца, са уверењем да ће бити заштићени и лепо примљени од стране Енглеза! Наравно, знамо добро шта се са њима десило.

Професора Жупана је нарочито интересовало да сазна име тог младог српског официра, који је заслужан да се омогући пролаз кроз тунел и био упоран да до његовог имена дође. Најзад, пре неколико месеци, нашао је мој чланак "Крај у Словенији, маја 1945" који је пре више година изашао у Магазину Јужних Словена (South Slav Journal), који је годинама излазио у Лондону, на енглеском. У том чланку је са доста података, описан положај у коме су се нашли Српски добровољци, који су октобра 1944. из Србије пре-

шли у Словенију, а такође и четници војвода Ђујића и Јевђевића, који су ту дошли. Када је у мају 1945. било очигледно да је положај неодржив, добровољци и четници, повукли су се су се на запад и прешли у Италију. Али три пука добровољаца – II, III и IV – су раније били послати у акцију да помогну четницима Павла Ђуришића, за које се чуло да се пробијају ка Словенији. Када је од Штаба Корпуса дошло наређење пуковнику Таталовићу, који је био командант те групе, да и они одмах почну повлачење, Таталовић је одговорио: "Наша част не дозвољава да напустимо положаје око Љубљане док не обавестимо домобранце да нас замене"!

Домобранци нису никада стигли, али је стигла молба генерала Кренера из Љубљане, да добровољци остану на положају још три дана, да би се рањеници и избеглице извели из Љубљане, са речима да им "ово Словенци неће никада заборавити". Ово је било кобно за добровољце јер им је пролаз на запад био пресечен и убрзо по преласку у Аустрију били су послати Титу на клиницу! Жупан је ступио у везу са мном и ја сам му обећао да ћу покушати да сазнам то име. Једини за кога сам знао да је још жив и да је прошао кроз тај тунел био је Влада Љотић. Влада ми је одговорио да је он чуо да се то стварно десило и да је име тог официра Вучићевић, звани Штука, који је био у Другом пуку Српских добровољаца.

Добијањем презимена Вучићеви, Жупанов проблем био је решен. На завршетку свог чланка, у коме је дао све податке о улози Српских добровољаца тих кобних дана завршетка рата, а што је реткост у словеначкој штампи и литератури, Жупан за Вучићевића пише да је спасао на хиљаде живота Словенаца на улазу у тунел тог дана у мају месецу, али и хиљада оних који су после рођени, па ни он не би сада чланак писао, јер је и његов отац кроз тај тунел прошао. "После 70 година, овај официр може најзад добити његову медаљу хероја у срцима оних које је спасао. Због тога, потпоручнике Вучићевићу – Словенски народ те неће никада заборавити", завршава Жупан.

Професору Жупану свака част да је овако лепо и искрено написао своју захвалност нашем другу и саборцу потпоручнику Вучићевићу – Штуки. Његовој захвалности се и ми сви, сигуран сам, придружимо.

Стеван Пироћанац